

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/M., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Nujna potreba širokopoteznega selekcijskega dela

Naša napredna banovina bi lahko postala velika selekcijska postaja za vso državo

Kakor čujemo, se zanima dravska banska uprava za nakup večjega zaokroženega posestva v Sloveniji, kjer bi napravila veliko selekcijsko postajo za kmetijske rastline in živali. Take postaje imajo ta namen, da izboljšajo sorte in plemena s smotreno odbiro. Hvale vredna in pametna je ta zamisel banske uprave. Če hočemo korakati vzporedno z razvojem kmetijstva po svetu, moramo misliti na ustanovitev večjega števila takih postaj. Eno samo postajo imamo v naši banovini, in sicer v Beltincih v Prekmurju, a naš kmet je imel s tam vzgojenim semenskim blagom slabe izkušnje. Kako pa tudi ne, saj so talne kakor tudi prav posebno podnebne razmere tamonjše pokrajine toliko različne od našega alpskega bivališča, da so nujno morali slediti neuspehi.

Kakor pa moramo pozdraviti namero ustanovitve nove selekcijske postaje, endar sodimo, da ni potrebno vložiti milijonov za nakup posestva. Ta denar bi se dal plodonosneje naložiti in bi bil uspeh za splošnost večji in trajnejši, ako bi se razdelile posamezne panoge selekcijskega dela med naše napredne kmetovalce in bi banovina podpirala te gospodarje z denarjem in potrebnim strokovnim poukom.

V naši banovini so okoliši, kakor Sorško polje tja do Kranja, Savinjska dolina, Krško polje, Ribniška dolina in drugi kraji, kjer je kmetijstvo v primeri z drugimi pokrajinami naše države na zelo visoki stopnji. Dosedaj nam je dajala država selekcionirano (odbrano) seme iz svojih najrodovitnejših krajev (Belje, Božjakovina, Beltinci). Izkušnje v drugih državah so pa že pokazale, da je treba za semensko blago trde šole, če hočemo imeti obilne pridelke. V Nemčiji najbolje uspeva semensko blago, ki ga vzgojijo v mrzlejših krajih, ki nimajo rodne črne prsti v izobilju. Selektionirani krompir, ki ga uvaža Zapadna Nemčija iz peščene Vzhodne Prusije, rodi na zapadu najobilnejše in zdrave pridelke. V skromnih razmerah vzgojeno seme omogoča v boljši zemlji vedno boljše pridelke, dočim slabo uspevajo rastline, ki smo jih prinesli iz ugodnih naslabša tla.

Naša banovina s svojimi naprednimi kmetijami bi postala lahko s smotreno uvedbo selekcijskega dela velikopotezna selekcijska postaja za žitarice, krompir, koruzo, lan, konopljo, fižol, sojo. Prav tako bi lahko bila dravska banovina plemensko vzgajališče goveje živine, svinj, konj in ovac za vso državo.

S povečanimi dohodki iz selekcijskega dela bi se izdatno pomagalo nele naši banovini, temveč bi se dvignil tudi dohodek zemlje po drugih banovinah, ki bi dobivale naše selekcionirano semensko blago.

V Nemčiji, Ameriki in Rusiji je selekcijsko delo že davno prestopilo ozka polja državnih

selekcijskih postaj in je postalo splošna pridobitev naprednih kmetijskih gospodarstev, ki so po svojem praktičnem delu usposobljena za dajanje

Ureditev sadne trgovine po deželi

Če hočemo prodajati naše sadje na svetovnem trgu, je treba, da se lotimo skupno te kupčije in da sadje za tako kupčijo prav pripravimo.

Predvsem je treba **vzajemnega dela naših sadjarjev**. Sadni trgovci so že organizirani, treba je zaradi tega, da si tudi prodajalci sadja podamo roko za skupen nastop. To organizacijo je treba najprej izvesti in se je treba tega dela lotiti že sedaj, da ga pravočasno dovršimo. Sadni trgovci so se za letošnjo kupčijo že zedinili, od naše strani se pa ni še nič storilo, dasi potrebuje naša organizacija dosti več dela, ako naj zajamemo vse naše sadjarje. Potrebno bi bilo, da bi se dala v to potrebna pobuda tudi od strani banske uprave, ki bi lahko pri občinskih kmetijskih odborih uvedla potrebno akcijo za skupen nastop prizadetih sadjarjev.

Prav tako so naše sadjarske podružnice in sploh naši zavedni sadjarji poklicani, da se vzamejo za stvar in da uvedejo potrebne korake za tako združbo. Lansko leto se je ustanovila v Mariboru sadjarska zadruga, ki ima nalogo, da v interesu naših sadjarjev kupčuje s sadjem in ga spravlja na vnanji trg. To zadrugo, ki je edina v naši banovini, je treba podpirati v njenem poslovanju, da bo lažje dosegala svoj namen. Treba je, da pristopimo kot člani v njene vrste in da ji gremo tudi z oddajo sadja na roko. K

razmaha kmetijskemu napredku. Tudi v naši banovini moramo v kmetijski pouk vplesti tudi selekcijsko delo.

Če ne bomo v tej smeri napredovali, nam bo kmalu ostal od vsega našega naprednega kmetijstva, ki smo tako ponosni nanj, le še spomin na delo naših prednikov. Mi bi iskreno želeli, da se hvale vredna namera izobliči po našem predlogu o široko zasnovani organizaciji selekcijskega dela.

njej naj bi pristopale podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva kakor tudi posamezni člani, zlasti po krajih, kjer je sadna trgovina že sedaj bolje razvita. Podpreti bi jo morale tudi naše denarne organizacije (posojilnice, hranilnice), da bi lažje vršila svoje trgovinske posle.

Prav tako kakor je treba vzajemnega in skupnega dela naših sadjarjev, je treba tudi **urejene skupne oddaje sadja**, ki mora biti za tako kupčijo odbrano. Sadna trgovina zahteva sortirano blago, in sicer odbrano po sortah, pa tudi po debelosti in kakovosti. Tako odbrano namizno sadje ma boljšo ceno in gre veliko lažje v denar. Dosedaj smo oddajali po železnici večidel nesortirano blago, tako kakor oddajamo možno sadje, vse pomešano, ne glede na sorte, na zrelost, na razne poškodbe itd. Današnja konkurenca na sadnem trgu pa odločno zahteva odbrano blago, ki ga zato tudi veliko bolje plačuje. Prebrano blago naj pa ostane za domačo porabo.

Ponekod so že vajeni sadje odbirati, po drugih krajih se bo treba temu delu šele privaditi. Tudi s poukom o pravilnem odbiranju sadja za kupčijo bo treba pravočasno pričeti, da bo omogočena skupna oddaja odbranega sadja. Skupna prodaja odbranega sadja mora prodreti v vsjo naše sadjarske sloje!

Narodno zdravje zahteva borbo proti muham

Sveti Urban je prignal spet muhe v deželo. Sedaj so še prav redke, v nekaj tednih pa bo vsa dežela kakor velik mušji panj. Muha ni le gnusna žival, ki obleze in onesnaži vse, kamor pride, temveč je prav opasna raznašalka raznih kužnih bolezni, kakor griže, legarja in drugih sovražnikov našega zdravja.

Muhe so velika ovira za razvoj tujškega prometa, saj so se tuji navadili ceniti višino omike kakšne dežele po številu muh.

Mnogo se je res storilo zadnja leta pri nas za zatiranje tega nadležnega mrčesa in so nastale kar nove industrije za muholovke. Vendar ne ravnamo prav, ker začnemo boj proti muham šele, kadar so se že preveč razpasle in so nam postale nadležne. Čim se pojavijo prve muhe, moramo začeti takoj zatiranje. V nekaj tednih izleže vsaka muha namreč na tisoče jajčec. Če ugonablamo muhe, preden izležejo jajca, smo na pravi poti, da preprečimo množenje te golazni.

Takoj je treba obesiti povsod muholovke in postaviti plitve posode s formalinom (strupena tekočina, ki jo dobimo v lekarni ali drogeriji), v katere damo kakšen košček sladkorja za vabo.

S flitom se dado muhe zelo uspešno in naglo zatreti. Tudi stekleni muholovci so prav dobri. Hleve prebelite in odprite, da se bodo rade naselile tam lastavice, ki so najhujše sovražnice muh. Prav tako važna kakor zatiranje muh je obramba proti njim. **Glavno sredstvo za obrambo je skrajna snaga.** Ne puščajte ostankov jedi ležati okrog, temveč jih uničite ali pa skrbno pokrijte. Kjer muha ne najde hrane, se kmalu preseli drugam. Gnojišča pokrivajte preko poletnih mesecev s prstjo ali pa s slamnatimi preprogami, ki si jih vsak kmet lahko sam splete. Pazite, da ne bodo odprte straniščne in gnojniščne jame!

Če se bomo takoj krepko oprijeli dela, bo že letos povsod viden uspeh in bomo lahko v nekaj letih rekli s ponosom, da naša dežela ne pozna muh. Mnogo dobrega bi pri tej obrambi proti muham lahko storile zdravstvene občine s primernim poukom in nadziranjem javne snage.

Vsi v boj proti muham! Z vsako muho, ki jo ugonobiš do 10. junija, uničiš deset tisoče mušjega naraščaja, ki bi dal spet stotisoče gnusnega in škodljivega mrčesa.

Politični pregled

Ko sta se pobotali z lateransko pogodbo kraljevina Italija in Vatikan, je bilo videti, kakor da bi bil za vedno pokopan

spor med dvema Rimoma,

med papeškim in posvetnim. Izkazalo se je pa, da ne moreta živeti v slogi dve sili, ki bi obe imeli radi glavno besedo v Italiji. Ko so se umaknile v Italiji vse stranke pred fašizmom, so se zatekli italijanski klerikalci s svojimi voditelji v tako zvano Katoliško akcijo, ki hoče doseči sodelovanje v vseh javnih vprašanjih.

Katoliška akcija v Italiji je imela pred dobrim tednom občni zbor. Zaradi nekkih izjav voditeljev akcije je začelo fašistično uradno glasilo «Lavoro fascista» silno gonjo proti temu gibanju, češ, da hoče Katoliška akcija vreči fašistični režim. Vsi italijanski listi so se gonji pridružili in nastalo je razburjenje po vsej Italiji, ki je dovedlo

do dejanskih spopadov med akcijo in fašisti.

Fašistični tisk se je postavil na stališče, da Katoliška akcija ni verska organizacija, temveč politična, ki hoče vreči fašistično vladno. Na vse te in dejanske napade na pristaše Katoliške akcije

je odpoval papež evharistinčji kongres,

ki bi se imel vršiti v Rimu in ki bi privabil mnogo tujcev v Italijo. Zabranil je tudi vse procesije izven cerkev po vsej Italiji. Kot odgovor na to je

razpustila fašistična vlada Katoliško akcijo,

zaplenila njeno premoženje in zaprla več voditeljev. Papež je poslal vladi protestno noto. Odgovor nanjo bo podal veliki fašistični svet, ki se sestane te dni. Papež dobiva zadnje dni grozilna pisma, ki ga sramotijo in mu grozijo s krvavim maščevanjem in celo s požigom Vatikana. Ker je reč resna, je

morala italijanska policija na zahtevo Vatikana zastražiti strogo vse dohode v Vatikan.

Kako se bodo dogodki nadalje razvijali, je odvisno od tega, kakšen bo odgovor italijanske vlade na papeževo protestno noto, v kateri zahteva papež zadoščenje za žalitve in kršenje lateranske pogodbe, ki mu je izrečno priznala in dovolila obstoj Katoliške akcije. Na obeh straneh računajo s prekinjenjem diplomatskih odnošajev.

Ivan Albrecht

Jeza usode

«Čudno bi ne bilo, če bi res obolela», se jezi grofica. «Vse šušlja in sika, vse stika glave in si namiguje. Menda ne bo več dolgo, pa bom slišala, da sem v svaštvi s krvosramnežem, ha ha, ljubi Lotar, razumeš? In ta ženska, ta izmeček greha —»

«Klara!»

Lotar se strese in prebledeva, grofica pa kakor hudournik:

«Brez mozga si, da ničesar ne vidiš in ne čutiš.»

«Kaj naj vendar vidim in kaj naj čutim?» se boji Lotar, a soproga kakor ost strupenega rezila:

«Za dve ni prvega mesta —»

«Verjemi, da te ne razumem.»

«Dobro, bom pač čisto jasna: Olga — ali jaz, za to gre!»

Klarine oči so strupene. Razburjenje ji dviga prsi, nozdrvi ji drgetajo in alabastrska polt dobiva rdeče madeže. Lotar začuti:

«Herbert —»

«Menda se ga celo bojiš?» se mu vzpodbudno nasmehne grofica in stopi tik predenj. Naenkrat je nežna in mehka:

«Ti si dete, dragi moj Lotar. Čisto nedolžen in plah otrok si, a jaz bi rada, da bi bil hrast, orjak, ki bi celo samo solnce z neba pritegnil zase in ga uklonil svoji volji.»

Danes smo priložili

naročilnice za srečke državne razredne loterije. Vabimo vse one, ki namerjajo v novem kolu državne loterije igrati, naj naročilnice takoj izpolnijo in nam jih pošljejo, da bomo mogli vsakomur srečke pravočasno poslati. — Prvo žrebanje bo že dne 20. junija.

Zadružna hranilnica, r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. št. 19

V Rumuniji so se vršile parlamentarne volitve.

v ponedeljek 1. t. m. Čeprav je bila volilna borba zelo ogorčena, je bila udeležba pri volitvah pičla, saj je prišlo volit le 35 od 100 volilcev. Kakor je bilo pričakovati, je pač dobila Jorgova vlada ogromno večino in bo imela v skupščini dvotrejnsko večino.

V Avstriji je zašla v plačilne težkoče največja in najtrdnjša banka Kreditanstalt.

Z mednarodno pomočjo so preprečili polom banke in postavili zato avstrijsko denarno gospodarstvo pod mednarodno nadzorstvo.

V Španiji so bile pretreko nedeljno nadomestne občinske volitve

v občinah, kjer niso bile potrjene volitve meseca aprila. Zmagala je republikansko-socialistična zveza, ki je dobila 1645 mandatov, dočim so jih monarhisti dosegli 555. Vlada je odredila, da se popiše v osmih dneh vse cerkveno premoženje. Republikansko-socialistična zveza zahteva, naj se ukine poslaništvo pri Vatikanu in naj se izženejo vsi jezuitski in drugi redovi iz Španije.

Francoski zunanji minister Briand

je na seji ministrskega sveta na splošno željo vseh ministrov umaknil svoj odstop in bo še za naprej vodil zunanje posle Francije.

GOSPODARSTVO

Sejmi

7. junija: Kapele pri Brezicah, Loški potok.

8. junija: Nova cerkev, Dobrovnik.

9. junija: Tirna - Št. Lambert, Ljutomer, Breg pri Ptuj, Pilštanj.

10. junija: Lož.

11. junija: Dole.

13. junija: Brežice, Zigarski vrh, Zalec, Zdenska vas (Pri Sv. Antonu), Loče, Hotemaže, Brusnik, Polhov gradec, Ziri, Trebnje, Št. Janž pri Dravogradu, Kozje, Rogatec, Stari trg pri Crnomlju.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na zadnjem živinskem sejmu v Mariboru so se trgovali za kilogram žive teže: debeli voli 5:50 do 7:50 Din, poldebeli 4:25 do 5 Din, plemenski 3:50 do 4:50 Din, biki za klanje 4 do 5 Din, debele klavne krave 3 do 4 Din, za klobase 1:75 do 2:50 Din, molzne 4 do 5 Din, breje 4 do 4:50 Din, mlada živina 4:50 do 7 Din. Na svinjskem sejmu pa so bile cene za kilogram žive teže 6 do 8 Din, mrtve teže pa 9 do 10 Din.

ZITO. Razpoloženje na žitnih tržiščih se je zopet malo poslabšalo in kažejo cene rahlo nagibanje k padcu. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali (za 100 kg, postavljeno na slovensko postajo): pšenic o, potisko po 272:50 do 275 Din, baško po 247:50 do 270 Din, turščic o, baško, rešetano po 155 do 157:50 Din, moko «0», baško po 360 do 365 Din.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah:

1 dolar za 56:20 do 56:40 Din;

v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 795:68 do 798:68 Din;

100 nemških mark za 1341:50 do 1344:50 Din;

100 madžarskih pengov za okrog 988:77 Din;

100 italijanskih lir za 295 do 297 Din; ;

1 dolar za 56:32 do 56:52 Din;

100 francoskih frankov za 220:78 do 222:78 Din;

100 češkoslovaških kron za 167:20 do 178 Din.

«Svoji volji», odmeva v Lotarju. S trudnim, zbeganim pogledom motri ženo in jo v hipu objame.

«Svoji volji?! Kje naj jo vzamem, Klara, odkod naj dobim tako voljo? Vse je dim, varljiva ničevost, draga moja, privid begotnega trenutka. Saj morda ni ne tebe, ne mene, ni Herberta —»

«Lotar!»

Zapeljivo ga boža in gladi:

«Družba iz zgornjega gradu ti škoduje, Lotar, verjemi! Saj si že ves bolan. Dokler so razmere take, ne hodi več tja, vsaj brez mene nikar ne hodi —»

«Če želiš, pač ne pojdem več», je grof takoj v njeni oblasti. «Mislim sem že sam —»

«No, vidiš, da hočem le tvoje dobro. Saj ne maram, da bi se zaklepal in zapiral v samoto, prav res nočem tega. Narobe! Nad zvezde bi te rada dvignila, da bi lahko rekla: On, ki ukazuje solncu, je Lotar, moj soprog —»

Med ljubkovanjem ga je odvedla v svojo spalnico in mu pripovedovala, kaj je slišala in videla. Počasi, kapljo za kapljo, je prilivala v njegovo bolno srce jedko tekočino dvomov, sumničenja in spletkarstva. In kar je doslej medlo živelo v Lotarju kot že napol ugasla žerjavica, je začelo bolj in bolj tleti.

«Potlej zjutraj sploh ne pojdem k zadušnici», se je nazadnje odločil Lotar, toda gospa Klara mu je takoj podrla sklep. Ali je on česa kriv, da bi se umikal? Kar so zagrešili predniki, je treba uravnati in popraviti. Glavno je, da prepreči na-

kane, ki jih goje v gornjem gradu. Margit je tu in njena nečakinja je popoldne prepevala spodaj na dvorišču: Klara jo je videla na lastne oči.

«Margit?» zategne Lotar, a Klara golo:

«Da, Olgina — mati!»

Lotar se strese kakor trepetlika.

«Ne skrini nedolžnih, Klara!» prosi in kakor v molitvi sklence roke, toda Klara je sam kamen.

«Ne smeš se, Lotar! Razumem te, če igraš nevedno jagnje pred svetom, ali pred menoj bodi grof R., lev, ki ga ni strah ne živih ne mrtvih! Enkrat človek živi, enkrat si kuje svojo srečo!»

«Jaz si je ne bom nikoli —», se izvije Lotarju.

«Potlej ti jo skujem jaz,» zacepeta grofica, «jaz, razumeš! Takšno ti skujem, da je boš vesel sam in da te ne bo nikoli klel sad, ki od tebe zori v meni —»

Kadarkoli bi mu bila soproga razodela tajno pričakovanega materinstva, bi se je bil Lotar razveselil, ta hip pa ga je zbudilo v srcu in so roke negibno obviselo ob životu. Ali jo sploh ljubi, to žensko, to strašno, odločno ženo, ki govori o živih in mrtvih bolj brezobzirno kakor si more on misliti o trnjevi mladiki, rastoči v živni meji kraj pota?

Klara je sedla na bogato rezljano skrinjo, pregrnjeno z dragoceno preprogo. V obe dlani je ujela obraz in tako pozorno motrila Lotarja, ki je rdel in pobledeval. Lepo, visoko čelo so tu in tam prepregle gube, obrvi so se bočile in upadale in lica so proti ustom podrhtevala.

Vojna škoda se je trgovala po 412:50 do 416 Din, investicijsko posojilo pa po 86 do 87 Din.

Kratke vesti

— Kmetijski stroji in orodje so razstavljeni v posebni skupini na letošnjem ljubljanskem velesejmu od 30. maja do 8. t. m. Naši gospodarji imajo tu najlepšo priložnost, da si izberejo pluge, brane, kosilne stroje, mlatilnice, čistilnice, slamozeznice, pluge za okopavanje in osipanje, traktorje, lokomobile, motorje in veliko število najrazličnejšega orodja. Tako obsežne razstave kmetijskih strojev, kakor je na letošnjem velesejmu, še ni bilo. Večina strojev je v obratu, gnanih z lokomobilami, motorji in električnim tokom.

Konjiške novice

Sokolska prireditelj. — Smrt marljivega gospodarja. — Sirovež z nožem.

Konjice, junija.

V Konjicah bo 21. okrožni zlet Dravinjskega sokolskega okrožja, pri katerem bodo sodelovala vsa društva in vse čete v srezu. Nastopi tudi podoficirska inženjerska šola iz Maribora.

V Markačici pri Oplotnici je umrl v visoki starosti 87 let posestnik Habjan Franc, po domače Matjaž. Starček je bil že 25 let vdovec in je opravljal do zadnjega sam gospodarska dela svojega obširnega posestva. Blag mu spomin!

Z žalostjo čitamo dan na dan v časopisih dogodke o nožu in pretepih. V petek 29. maja se je pripetil tak žalostni primer v bližini Oplotnice. Komaj 14letni Javornik Alojz iz Božjega je bil žrtev takega sirovega napada. S svojim očetom se je vračal v mraku s praznim vzom domov. Iz zasede pa ga je napadel vpričo njegovega očeta Višič Jakob in ga zabodel z nožem v leva pljuča tako, da je hudo ranjeni fant takoj omahnil na tla. Oče je z največjo silo pregnal napadalca. Orožništvo je siroveža privedlo v zapore. Pobalin je izjavil, da je Javornika zabodel zaradi tega, ker mu ni dovolil, da bi se peljal z njim na vozu.

V mestu.

Sosed: «Čujte, zakaj pa imate po vrtu toliko ogledal?»

Lastnik vile: «To je sredstvo, s katerim upam pripraviti svojo ženo k vrtnemu delu...»

«Lotar!»

Bilo ni ne vprašanje ne klic, tako čudno je zarezal Klarin glas. Lotar se je zganil, a pogledal je ni; kajti bal se je, da bi utegnila razbrati iz njegovih oči, kaj mu ta hip divja v duši.

«Lotar!»

Soprog je stopil korak proti njej, a Klara ga je hipoma burno objela in potegnila k sebi:

«Kaj te muči in bega, ti moj veliki otrok? Ali se bojiš brata — ali se je pa vgnezdila v tvojem srcu —»

«Ne reci!» je prosil Lotar, a Klara se je zvonko nasmejala. Vzlic smehu pa je grof razločno čutil bolelost, ki jo je skušala prikriti s podjetno veselostjo, ko se je šalila in hkrati pretila:

«Tako, tako! Torej me slutnja ni varala in sem bila prav uganila, kaj te s tako silo dan za dnem priteguje v gornji grad! Nič se ne boj, ljubček moj, to bolezen ti kmalu preženem. Žene našega rodu niso vajene imeti v soprogovem srcu družice. No, le miren bodi, dragec, saj ti ničesar ne očitam, samo to ti pravim, da ljubljene posesti tvojega srca nočem deliti z nobeno žensko, pa najsi ji je tudi ime — Olga!»

«Veruj, da se motiš», prične Lotar in se v bolečini razneži. Nekoč, da, некоč je nosil v srcu Olgino sliko, toda to je že vse za gorami. Tudi Olga ni nikdar izvedela, da mu je kdaj pomenila kaj več, nego katerakoli druga ženska. Sam si je zacelil rano, ki mu jo je zadal brat, ko mu je dejal, da si je Olgo izvolil za svojo življenjsko družico.

«Torej bratu na ljubo si se odrekel ljubezni?», je bila Klara zadovoljno strupena.

Ne bratu na ljubo, tega ne bi dejal! Tako pač: Lotarju se je zadelo, da morda Olga ne bi bila srečna z njim, ker ji ne more nuditi tiste orlovske odločne moškosti, s kakršno je narava obdarila brata. In sploh: tudi ne samo zavoljo tega. Prav za prav niti sam ne more točno reči, zakaj se je bil umaknil. Brez dvoma mu je bilo pač sojeno tako.

Klara se je prisrčno nasmejala. Tako iskren je bil zdajci njen smeh, da se je celo na Lotarjevih ustnih za hip zazibal usmev.

«Usojeno, dragi moj, usojeno! Kdo ti je sodil?»

Potlej takoj drugam:

«Sicer pa verujem, da ti je bila pri tem koraku tvoja plaha neodločnost v srečo; kajti veruj, da te ne samo iskreno ljubim, ampak kot soproga tudi visoko cenim in spoštujem. Zato ne morem nikdar verjeti, da bi se bil kdaj mogel udati krvosramstvu in ostati pri tem živ, kamo-li srečen! Greh bi te bil ugonobil!»

Lotar molči. Truden in brez volje se prepusti ženinemu ljubkovanju. Včasih mu je, da bi branil Olgo, vendar mu že v hip zmanjka volje, preden spregovori besedo. Kakor nekaj daljnega, tujega poslušča ženino pripovedovanje, iz katerega izve več, kot mu je kdajkoli razodelo šušljanje služničadi in grajskih podložnikov, ki so bili nasproti Lotarju vedno najbolj zaupljivi in odkritoserčni. Končno ga začne vse skupaj celo zanimati

in ga preplaši iz tiste omamne brezvoljnosti, v kakršno ga je pahnil popoldanski doživljaj na gornjem gradu in vse, kar je potem moral slišati ta večer. Čisto počasi, kakor da se obtožuje težkega greha, jame pripovedovati soprogi, kaj se godi v gornjem gradu. Nesrečni oče ne najde pokoja in preganja bratovo ženo.

«Torej imam celo zaveznika», z zadovoljstvom v srcu pomisli Olga; reče pa samo:

«Rada ti verjamem, da blagopokojni tvoj oče trpi, zato pa je tem nujnejša dolžnost tvoja in nas vseh, da mu to trpljenje olajšamo in skrajšamo —»

S tem je zadela na pravo struno; kajti Lotar je bil takoj pripravljen in je voljno čakal njenih nasvetov.

«V prvi vrsti, se mi zdi, morava preprečiti, da bi trpelo krivico, kar je pokojni grof kdaj ljubil», je previdno razpletla grofica.

«Misliš — Margit?»

«Skoraj bi dejala —»

«A zakaj jo je bil sam zavrgel, če je vse res, kar govore?» je dvomil Lotar.

«Tedaj je bil grof,» je takoj znala najti Klara pojasnilo, «a danes je samo enak med enakimi v kraljestvu večnosti. To pomisli, dragi Lotar —»

Soprog je zamišljeno pritrdil.

«Da, strašna je ta neizbežnost in človek ob misli nanjo skoraj obžaluje uro svojega rojstva.»

(Dalje prihodnjič.)

Nežna koža zahteva nežno negovanje

Poseben čar struji iz baržunaste mehkebe kože. Ta dražestna lepota se doseže z Elida Favorit milom. Obilna pena tega mila neguje nežno kožo, napravi jo mehko kot svila in ji da tisto vonjajočo svežost, ki je skrivnost zares lepe polti.

ELIDA Favorit MILO

Enajsti prikaz naše podjetnosti

30. maja smo otvorili praznike slovenskega dela in slovenske podjetnosti. Ob navzočnosti zastopnika visokega pokrovitelja velesejma Nj. Vel. kralja, divizijskega generala g. Bogoljuba Ilića, in ob častni udeležbi najvišjih predstavnikov oblasti, zastopnikov tujih držav, mest, raznih organizacij in korporacij je po pozdravnem govoru predsednika velesejma g. Frana Bonača otvoril XI. ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem ban dravske banovine g. dr. Marušič v imenu častnega predsednika velesejma, ministra za trgovino in industrijo g. Juraja Demetrovića.

Velesejem nudi mogočno sliko. Ugodnega utisa ne napravlja samo zunanja slika sejmišča, nego je tudi prireditev sama letos izpopolnjena in res prava manifestacija našega gospodarstva. V doslej še nedoseženi popolnosti kaže našo proizvodno moč in naš gospodarski napredek v vseh panogah, na drugi strani pa je zaradi izredno velike udeležbe inozemskih tvrdk dobila značaj izrazite mednarodne prireditve. Sejmišče je docela napolnjeno z vsakovrstnimi proizvodi. Razstavlja v celem skoro 800 tvrdk, od teh ena tretjina inozemskih.

Posebno omembo zaslužijo bogate razstave pohištva, avtomobilov, kmetijskih strojev, raznih kovinskih izdelkov in tkanin, dalje velika zdravstvena in umetniška razstava. Vsak obiskovalec velesejma bo našel dovolj zanimivega in koristnega. Velesejem bo trajal do vštetelega 8. t. m.

Poset je, kakor vsako leto, tudi sedaj zelo velik. Samo v nedeljo je obiskalo sejmišče nad 12.000 ljudi. Gotovo prav zanimivo je, da se zanimajo za naš velesejem v vedno večji meri inozemci. Te dni so ga posetili odlični nemški industriji.

DOPISI

KOPRIVNIK. Sokol ponovno vabi prijatelje na loterijo 7. t. m. Pohitite v naš planinski raj, ki je zdaj v najlepšem cvetju in petju. Loterija je namenjena v korist gradbi prepotrebnega Sokolskega doma. Dobitki so izredno lepi. Po loteriji bo prosta zabava na vrtu g. Korošca. Ne zamudite prilike!

Soteščani:

Izgubljena sreča

Povest iz vaškega življenja.

Hči je morala prebrati, kar je s trudom zapisala. Tako je zahtevala mati, ki je hotela slišati svojo duhovnost. Začetek ji je ugajal, po obrazu se ji je prelivalo zlobno zadovoljstvo.

«Prav dobro je povedano», je hvalila Tinca. «Kdo bi vam zaupal.»

Mati si je mislila: «Čakaj, poglavitno šele pride. Zapeljivki gre predvsem za to, da pride iz bajte na kmetijo...»

Dekle se je zamislilo in odložilo pero: «Ne, tega pa ne bom zapisala.»

«Zapiši!» jo je silila. «Zakaj se boš branila!»

«Porečejo, da ji zavidam...»

«Kdo pa ve, da smo imeli besedo...»

«Vse bodo izvedeli...»

«Dolžna si, da poveš. Greha ne smeš zamolčati.»

Naposled se je odločila. Pri tem je preveč omočila pero, na papir je kanila debela kaplja črnila.

«Jej, kaj bodo rekli gospod!» se je ustrašila.

«Nič. Vedeli bodo, da se ti je ponesrečilo.»

Ko se je posušilo črnilo, sta nadaljevali: «Najgrše pa je to, ker mu ponoči odpira vrata. Kjer je priložnost, tam tiči nevarnost. Ponočevanje je že mnogim škodovalo. Taka deklina ne spada v pošteno družbo.»

STRAŽIŠČE PRI KRANJU. Tukajšnji Sokol priredi v nedeljo 7. t. m. ob 15. veliko javno tombolo s krasnimi dobitki in po tomboli veliko vrtno veselico brez vstopnine. Med glavnimi dobitki bodo krasna spalna oprava, dragocen šivalni stroj, lepo moško kolo, vreča moke «0», zaboj sladkorja, več moških in ženskih oblek, pet koštrunov in še nad 200 drugih dobitkov. Tablice so samo po 3 dinarje. Ker je letos število tablic omejeno, se pozivate, da se pravočasno preskrbite z njimi. Dobijo se po vseh trgovinah v Stražišču. Ne zamudite prilike in pridite vsi na tombolo na Pantah!

POLJANSKA DOLINA. V «Domoljubu» z dne 20. maja se je iz doline nekdo obregnil ob tukajšnjo Obrtno zadrugo, oziroma njen zadnji občni zbor. Le počasi! Morda so si pristaši «Domoljubovega» dopisnika z večjo strastjo prizadevali, da bi dobili zadrugo v svoje roke kakor mi. Povejte rajši, kje in na čigavem stroju se je pisala nasprotna lista in komu se je poslala v dolini, češ, naj se pritiska na obrtnike, da ne bi volili več starega odbora. Kakor kaže, prevzemata posameznike v dolini še vedno stara strankarska strast in osebno sovraštvo proti bivšim nasprotnikom. Zalostno je, da se ne more to zatajiti niti pri tako važnih in strogo gospodarskih vprašanjih, kakor je Obrtna zadruga. Načelstvo zadruga se je z vso vnemo trudilo za olajšanje bremen, ki tlačijo današnje obrtnike. Naj bi bil na tem mestu kdorkoli drugi, ki se toliko usti, bi ne dosegel več. Sedež zadruga se ne nahaja v gostilniških prostorih, ampak v zraven stoječi privatni hiši. Kdor gre po opravljenih poslih v gostilno, gre le iz svojega nagiba.

HOTEDRŠICA. Po dolgem oklevanju bo slednjič tudi pri nas prišlo do ustanovitve Sokola. Pripravljalni odbor je spravil reč v tek in se bo v kratkem vršil ustanovni občni zbor. — Dne 7. t. m. popoldne priredi tukajšnja Čitalnica svojo vsakoletno javno tombolo, za katero je zbranih že mnogo lepih dobitkov, kakor krasna jedilna oprava iz finega porcelana, nameščena v lični omarici, a koža podplatov in drugo. Glede na splošno krizo se prodajajo tablice samo po 2 Din. — Največja slavnost pa bo letos na Vidov dan, ko bo naše gasilno društvo blagoslovilo novo motorno brizgalno. Takrat bomo imeli čast pozdraviti v našem zapuščenem obmejnem kotu goste od blizu in daleč.

BERIČEVO PRI LJUBLJANI. V nedeljo dne 7. t. m. bo slovesno odkritje spomenika prvemu

slovenskemu skladatelju Juriju Flajšmanu pri njegovih rojstni hiš v Beričevem. Spored: ob 8. uri popoldne sprejem in pozdrav gostov pri podružnični cerkvi v Beričevem; Flajšman: «Metuljček» in «Pomlad» (peli bodo šolski otroci pod vodstvom šolskega upravitelja g. Einspielerja); Flajšman: «V gorenjsko oziram se skalnato stran» (peli bodo domači pevci pod vodstvom g. Zabavnika). Po sprejemu spreved pred spomenik z železničarsko godbo «Slogo» na čelu. Nato bo velika vrtna veselica z godbo in plesom. Za jed in pijačo bo dobro preskrbljeno kakor tudi za avtobusno zvezo z Ljubljano. Pridite!

RIBNICA. Na vnebohod je bil sokolski okrožni izlet na Grmado, ki je prav dobro uspel. Udeležila so se ga društva iz Kočevja, Stare cerkve, Dolenje vasi, Ribnice, Strug, Velike Poljane, Sodažice, Velikih Lašč in Dobropolja, skupno preko 200 članov, članic in naraščaja.

SEVNICA OB SAVI. V ponedeljek 1. t. m. je poteklo eno leto, odkar je bil otvorjen Sokolski dom v Sevnici. 1. junij je bil važen dan za sevniskega Sokola, ki je z lastno streho dobil možnost večjega razmaha in napredka. V prostorni dvorani se vrši dnevno telovadba, ob sobotah in nedeljah pa kinematografske predstave, večkrat tudi razne prireditve in predavanja. Društvo ima tudi svojo knjižnico. Brat Jančigaj pa vodi dramski in pevski odsek. V Sokolskem domu se vzgaja naša mladina v zdrave in zavedne Jugoslovane. Ustanovitelj Sokolstva dr. Miroslav Tyrš pravi, da je Sokolstvo za vse stanove in sloje in da ni za stranke, temveč je vsenarodna organizacija. Zato bi moral biti vsak čitatelj «Domovine» tudi član Sokola. V nedeljo 7. t. m. pohiti sevniski Sokol na okrožni zlet v Boštanj. Dobro došli vsi!

LAŠKO. Gospodarsko socijalni tečaj Kmetijske prosvete, ki se je vršil v Laškem 10. maja, je imel ugodne posledice. Koj po tečaju se je osnoval za laški srez pododbor Kmetijske prosvete, katerega prva seja se je vršila v nedeljo 17. maja. Izvoljen je bil ožji odbor s predsednikom g. Ferdom Rošem iz Hraštnika na čelu. Na seji so bile prečitane in sprejete resolucije glede izpremembe lovskega zakona, odprave kuluka, glede zaščite nezkušenih rokodelcev na kmetih in glede ureditve ribolova v korist tukajšnjih občin. Že prva seja, ki se je vršila v obliki velikega kmetijskega sestanka, je pokazala, kako je bila taka organizacija kmetickemu ljudstvu potrebna. Obenem se je tudi ugotovilo, da vlada za Kmetisko prosveto veliko zanimanje.

Tako sta končali poročilo. Tinca ga je podpisala in spravila v svoj molitvenik. Drugo jutro je potrkala na kaplanovo sobo. Gospodu je najprej poljubila roko, potem pa mu podala listič, zganjen in brez ovitka.

«Tole sem vam prinesla», je izpregovorila na koncu jezika.

Gospod jo je povedel v sobo in nataknil naočnike. «Sevčeva Julka...» je mrmral, ko je prečital. «Ni mogoče.»

«Gospod Izidor, o tem govori že vsa okolica», je dodala, kar je manjkalo v poročilu.

«Ni prav, seveda ni prav.» Gospod ni bil napačen človek. Imel pa je to slabost, da je rad poslušal prazne marnje. Verjel je, kar mu je kdo natvezil. Včasih je tudi brez dokazov izrekel obsodbo.

Tinca je stala kakor pred oltarjem. Bela svilen ruta ji je zakrivala čelo, desnico z molitvenikom je držala na prsih, obilno pest levice pa ji je ovijal molek. Tako se je precej vihrava mladenka znala pretvoriti v svetohlinko, kadar ji je kazalo.

Navadno je bil duhovnik jako radoveden, danes pa ni maral poizvedovati. O Julki je imel povsem drugačno mnenje, pa se je motil in to ga je bolelo. «Hm, hm, hm, Julka, Julka!» mu kar ni hotelo iz glave.

«Pohujšanje daje.» Tinca bi jo bila rada še bolj očrnila.

«Pozval jo bom na zagovor. Ne gre drugače. Sama naj se opraviči.»

«Kar izbrišite jo», je prosila. «Taka članica nam dela sramoto.»

«No, bomo videli, bomo videli», ji je skoro obljubil in jo odslovil s prijaznim zbgom.

Mežnar je že drugi dan prinesel Julki pisemce v prav majhnem ovitku. S kratkimi vrsticami je bila pozvana, naj se opraviči.

Nekaj takega je skoro pričakovala. Vedela je tudi, kdo jo je zatožil. Kaplan jo je večkrat mahal proti Potoku, pri Rožancu se je vselej oglasil. Tam so obdelali vse okolico, vse slabosti in napake. Menili so se kar po domače. Gospod si je sproti marsikaj zapisal, da ni pozabil.

Julka se ni ustrašila, pač pa je bila žalostna in nejevoljna. Zakaj me preganjajo? Kaj sem jim storila? Brezarju ni zamerila toliko kakor Rožancu. Čemu se vtikajo v tuje zadeve? Ali ne iz gole nevoščljivosti in zavisti?

Vest je ni težila, ni se bala stopiti pred duhovnega pastirja. Ivana ni nikoli zapeljevala. Sam je prišel tedaj, ko ga je najmanj pričakovala. Svarila ga je, naj beži, pa je ni poslušal. Ni ga silila, sam ji je prostovoljno obljubil zvestobo. «Ivan, nikar!» mu je branila. «Saj veš, da sem sirota.» On pa je ponovil prisego, samega Boga je poklical za pričó. Kar strah jo je bilo, ko se je zaklinjal.

Zakaj je izzvala njuna ljubezen toliko sovraštva? Nekaj ji je odgovorilo: «Zato, ker si sirota.» Morda je žal tudi Ivanu, ker je napravil slovesno obljubo. Najbrž je ne bo mogel nikdar izpolniti. Brezar jo sovraži, nikoli mu ne bo dal kmetije.

DOMAČE NOVOSTI

OPLOTNICA. Sokolsko slavje z razvitjem prapora bo kakor že objavljeno 7. t. m. Vse priprave so v polnem teku in ima društvena uprava polne roke dela. Obeta se, da bo to ena največjih sokolskih prireditev našega društva. Poleg mnogoštevilnih domačih oddelkov nastopijo tudi sosednja društva in naši vrli kmetski Sokoli. Zal se ne more izvršiti blagoslovitev prapora, ker baje višja duhovščina tega ne dopušča. Bratje, sestre in dragi gostje, posetite nas ta dan v velikem številu, da s tem dokažete, da Sokol v Oplotnici ni osamljen.

VELIKA PIREŠICA. Sokol priredi v nedeljo 7. t. m. ob 15. v prostorih gostilne pri Cestnem Fervegi igro «Pogodbo» s petjem v dveh dejanjih in šaljivi prizor «Tihotapec». Po igri prosta zabava. Prijatelji Sokolstva, bratje in sestre sosednih bratskih društev, prihitite na ta dan k nam, da se okrepi naše mlado društvo, ki se mora boriti z mnogimi težavami.

SV. PETER PRI MARIBORU. (Smrt na kosa.) Umrli je 72letni oče številnih otrok, daleč na okrog znani posestnik in krojaški mojster, g. Mihael Cafnik, ki bi bil obhajal 30. t. m. petdesetletnico svoje poroke. Blagega moža smo spremili k večnemu počitku 27. maja. Vnetemu bratcu naše «Domovine» blag spomin!

MALA NEDELJA. (Smrt na kosa.) Na binkočno nedeljo je bila pokopana ob veliki udeležbi ljudstva 70letna spoštovana posestnica Marija Malkova iz Drakovcev. — Dne 1. t. m. je umrla spoštovana posestnica Marija Zajdelova iz Bučkovcev, sestra policijskega nadzornika g. Franca Zajdele iz Ljubljane. — Bodi obema pokojnicama zemljica lahka, preostalih naše sožalje!

ORMOŽ. Podružnica Sadjarskega in vinarškega društva priredi po sadjarskem nadzorniku g. Francu Goričarju 7. t. m. predavanje o sadje-reji in o zatiranju sadnih in drevesnih škodljivcev, in sicer pri Sv. Miklavžu v Društvenem domu po rani maši ob 8. in v Ivanjokovicih v restavracijski dvorani popoldne ob 2. uri. Ker se obeta letos prav dobra sadna letina, pridite v obilnem številu, posebno mladina!

BERKOVCI. Veliko javno tombolo priredi 21. t. m. ob 15. ob vsakem vremenu gasilno društvo v Berkovcih na vrtu g. Matije Jurinca z nad 400 krasnimi dobitki. Glavni dobitki: novo fino moško kolo, vreča banatske moke (85 kg), seženj trdih drv, železen plug, fina moška obleka itd. Preskrbljeno bo za pijačo in jedila. Pridite!

Kaplanovo pismo je shranila za podobo na steni, nikdar več se ga ni dotaknila. Nekaj ji je prigovarjalo: «Čemu se boš opravičevala, saj nisi ničesar zgrešila.» Temu pa se je opiral njen ponos in vest jo je osrčevala: «Kdor ni kriv, ta se lahko zagovarja.»

Pri fari je bil tisto nedeljo družbeni sestanek. Tudi Julka se ga je udeležila. Sedla je v zadnjo klopo, da bo ob sklepu lahko prej odšla iz cerkve. Kaplan je govoril o grešnem shajanju in zapeljevanju. Predvsem je poudaril: «Dekleta, ki norijo za fanti, so podobna večšam, ki letajo okrog luči toliko časa, dokler se ne osmodijo.» Ob koncu je navedel številke sprejemnic, katerih lastnice se morajo osebno opravičiti.

Julko je oblila rdečica: tudi njena številka je bila imenovana. Zdaj bo šla, čeprav je nedolžna. Dokazati mora, da ni taka, kakor so jo zatožili. Videlo se ji je, da se ji posmehuje vsa cerkev; celo svetniki v oltarjih so delali čudne obraze. Preden je odšla iz cerkve, se je zatekla pred Marijino podobo. «Marija, ti veš, kako čista je moja vest», je zbrano molila. «Ne zavedam se druge krivde kakor te, da imam Ivana tako presrečno rada. Pomiri moje in njegove sovražnike. Pomagaj mi, da bo mogel čimprej izpolniti svojo obljubo. Prikrajšaj dneve obrekovanja.»

Vstala je potolažena, molitev ji je dala novega poguma. Cerkev je bila že skoro prazna. Zunaj za ogli so se stikale babnice v skrivnostnem pomenkovanju. Radovedne so se ozirale za njo, ko jo je ubrala v kaplanijo. Smuknila je po lesenih

stopnicah, srce ji je glasno utripalo. Preden je potrkala, se je morala nekoliko oddahnuti. Duhovnik je zamahnil z roko v znamenje, naj še nekoliko počaka. Družbene svetovalke so namreč imele običajno sejo. Sedele so krog mize, na kateri so cvetele vrtnice v dragoceni vazi. Videla je, kako so se sklanjale druga k drugi, ko je gospod odprl vrata. Tudi Rožančev Tingo je zapazila. Julka je sedla na klopec pred vrati in sklonila glavo. Pripravljala se je, kako bo govorila. Nič ne bo tajila; kar je res, bo brez zavijanja priznala. Laž pa bo odločno zavrnila.

Seja je bila kratka, svetovalke so pričele prihajati iz sobe. Vsaka je nesla zvitek papirja: nabiralno polo za članarino in milodare. Julko so pomilovalno pogledovale, nobena je ni prijazno nagovorila. Ko so stopale mimo nje, so se presirno odmikale, da bi se je ne dotaknile z obleko. V veži pod stopnicami so se zbrale v gruči in začele zgovorno čebljati.

Kaplan je odprl vrata in prezračil sobo. Nato ji je pomignil, naj se mu približa. «Sedi!» ji je velel bolj hladno, a vendar še nekoliko prijazno. Sedla je na stol, ki je stal ob mizi prav ob umetni vaz. Cvetoeče vrtnice, cvetlice ljubezni, so širile prijetno vonjavo. Nekatero so že razpadale in bledele. Tudi njeni ljubezni preti enaka usoda. Duhovnik se je sklonil nad pisalno mizo. Nekaj časa si je poigraval s svinčnikom, prelagal papirje in listal knjige. Nedvomno mu je bilo hudo začeti. Dekle je sedelo kakor na trnju, čakanje je bilo mučno in dolgočasno.

* Triumfalen sprejem kralja in kraljice v Zagrebu. V nedeljo sta prispeli v Zagreb na krajše bivanje Njuni Veličanstvi kralj in kraljica. Na kolodvoru se je k sprejemu vladarske dvojice zbrala ogromna množica Zagrebčanov, ki so s prekipevačim navdušenjem pozdravljali vladarsko dvojico, ki se je pripeljala z vlakom v spremstvu ministra dvora g. Boška Jeftiča in več drugih odličnih osebnosti. Vladarski par je pozdravil savski ban g. dr. Perović. Ko sta se kralj in kraljica s kolodvora podala v mesto, sta bila povsod navdušeno pozdravljana. Naslednje dni sta napravila več izletov med okoliško kmetsko prebivalstvo, kjer sta bila povsod deležna navdušenih ovacij. Nj. Vel. kralj se je razgovarjal s kmeti in se zanimal za razna njihova vprašanja.

* Novi konzulati naše kraljevine v Franciji. Ministrstvo za zunanje posle razglašča, da sta pričela novootvorjena konzulata v Lilleu in Metz u radovati. Konzulat v Lilleu ima svoje poslovne prostore v hotelu Carlton, konzulat v Metz pa je v Rue George Clemenceau 12.

* Dva slovenska orožnika nagrajena. Te dni je imela svojo slavo komanda orožništva v Beogradu. Slavnosti se je udeležil tudi ministrski predsednik general g. Živković. Po slavi so bile razdeljene nagrade orožnikom, ki so se zadnje leto v službi posebno odlikovali. Med drugimi sta prejela nagrado po 1500 dinarjev tudi narednika dravskega orožniškega polka Karel Hirš, ki je ujel zloglasnega razbojnika Mohorka, in narednik Fran Zleder, ki je izsledil več ponarejevalcev.

* Obeta se dobra žetev. Izvozniško društva kraljevine Jugoslavije je zbralo iz vse države podatke o stanju posevkov. Po teh podatkih se smemo nadejati, da bo letošnja žetev tolikšna kakor leta 1929., ki je bila najboljša v zadnjem desetletju.

* Enodneveni tečaj za zeleno precepljanje šmarnice bo v ponedeljek 15. t. m. na banovinski kmetijski šoli v St. Juriju ob južni železnici. Pouk se začne ob pol 9. dopoldne. Revnejšim udeležencem se ob tej priliki razdele brezplačno gumijasti trakci.

* Najstarejša sinagoga na svetu. Po izjavi upravnika narodnega muzeja v Beogradu doktorja Petkovića so v Stobih v južni Srbiji odkrili

nedavno najstarejšo doslej ohranjeno sinagogo na svetu. Zgradba je iz 4. stoletja pred Kristom.

* Silna nevihta v Savinjski dolini. V soboto popoldne je imel del Savinjske doline od Vranskega do Griž silno nevihto z grmenjem in treskanjem. Pravijo, da se je nad Vranskim utrgal oblak. Strela je udarila na več mestih. Med drugim je razbila več anten. Dalje je vžgala Zakonškovo hišo nad Sv. Jurijem ob Taboru, ki je zgorela z gospodarskim poslopjem in kozolcem do tal. V Šeščah je udarilo pri Cviklu v neko hruško in je zgorel poleg stoječi leseni svinjak. Pri Vošnjaku na Groblji je strela ubila pet kokoši. Med nevihto je ponekod padala tudi toča.

* Nesreča v Konjicah. Na binkoštni ponedeljek je neki mariborski avto povozil zidarja Kropēja z Brda. Mož je precej gluhi in menda ni slišal prihajajočega avtomobila, ki ga je podrl na tla. Kropelj si je zlomil nogo in dobil praske po licu. Zdravi se v konjiški bolnici Rdečega križa.

* Samoumor v gozdu. V nedeljo popoldne so izletniki našli na nekem drevesu v grapi nad tako zvanim Bobisutovim posestvom pod Anskim vrhom pri Celju obešenega 35letnega brezposelnega delavca Antona Krajnca iz Gaberja. Truplo je bilo že v popolnem razpadu. Krajnca so pogrešali že od 5. maja.

* Požar zaradi vnetja saj. Žena posestnika Franca Kotnika v Starem trgu je zakurila v štedilniku, da si segreje vodo za ribanje. Naenkrat pa so se vnele saje v dimniku. Ogenj so k sreči pravočasno zapazili bližnji sosedji, ki so takoj prihiteli na pomoč. Medtem se je dimnik zaradi velike vročine sesedel in se z velikim hruščem sesul po lesenih strehi, ki je takoj začela močno goreti. Sosedom se je posrečilo omejiti požar, ki bi se bil lahko raztegnil na vso hišo in še na gospodarska poslopja.

* Nesreča v tkalnici. Te dni je 29letni delavec Ivan Šnuderl v predilnici Braun v Mariboru pri pripravljanju nekega stroja za pogon prišel z desno roko preblizu gonilnega jermena, ki ga je zagrabil. Da ni hitro priskočil drugi delavec in stroja ustavil, bi bila nesreča še hujša. Tako je Šnuderlu zmečkalo roko in ga poškodovalo na glavi. Prepeljali so ga z reševalnim avtom v bolnico.

* Požar pri Škofji vasi je nastal na binkoštno nedeljo kmalu popoldne, in sicer je začel goreti na Prekorju kozolec posestnika Jezernika. Kozolec je pogorel do tal. Šreča je bila, da je stal na samem in so bile hiše izven nevarnosti.

«Julka, ali veš, zakaj sem te poklical?» se je kaplan naposled oglasil.

«Prav za prav ne vem», je počasi odvrnila. Gospodu Izidorju ni ugajal ta odgovor. Vtaknil je svinčnik za desno uho in rekel: «No, punca, ti bom pa jaz povedal...»

«Prosim, gospod Izidor.» Grlo ji je bilo suho, ustnice so se ji sprijemale.

«Ali si čula, o čem sem danes govoril?»

«O grešnem shajanju in zapeljevanju...»

«Pa te je kaj zadelo?» Duhovnikov glas je bil resen, dasi se mu je lice še vedno smehljalo.

«Prav nič, gospod Izidor», je odločno zanikala, «čudno», je skomignil z rameni.

«Vest mi ničesar ne očita...»

«Pa so te tožili», je prišel na pravo točko.

«Ne vem, zakaj...»

«Torej ni res, da zahaja v vašo hišo Brezarjev Ivan...» Kaplan se je skrivno namuznil.

«Včasih pride», mu je priznala.

«No, vidiš. Prav, da nisi utajila...»

«Zakaj? Fant je pošten in se tudi dostojno obnaša...»

Gospoda je vznejevoljilo. «Ponočevanje ni dovoljeno. Ali poznaš družbena pravila?»

«Gospod Izidor, med nama ni drugega kakot sama čista ljubezen...»

Odgovor ga je iznenadil. «Ali ti obeta zakon?» je pričel poizvedovati. «Ali ima poštene namene?»

«Dal mi je častno besedo...»

(Dalje prihodnjič.)

* **Samomor slovenskega dijaka v Užicu.** V Užicu se je ustrelil Slovenec Erih Kol, gojenec 4. letnika tamkajšnje puškarske šole. Kol, ki je po rodu iz Kranja, je zapustil pismo, v katerem izjavlja, da nikogar ne zadene krivda za njegov samomor. Pokojni Erih je bil marljiv dijak.

* **Dve nesreči z motornimi vozili.** Nedavno je zavozil pred železniško postajo Paško vasjo ob savinjski progi neki motociklist v 74letno vdovo prevzitarico Nežo Dimčevu iz Lepe njive pri Mozirju in jo podrl na tla. Starka je obležala na cesti s hujšimi poškodbami na desni roki in levi nogi. Na cesti Konjice—Tepanje je povozil neki osebni avtomobil 60letnega kočarja Janeza Kropēja iz Bezine. Kolesa so šla Kropēju čez prsni koš in mu zdrobila več reber, obenem pa prizadejala tudi notranje poškodbe. Oba ponesrečenca sta bila prepeljana v celjsko bolnico.

* **Nesreča pri razstreljevanju skale.** Z razstreljevanjem skale je bil na binkoštno nedeljo zaposlen 26letni rudar Karol Požun iz Glušice pri Kozjem. Ko je pripravil v neki skali močan naboj in prižgal vrstico, je ta zaradi svoje kratkosti prehitro zgorela in je bil Požun pri eksploziji hujše poškodovan na levi roki. Zdravi se v celjski bolnici.

* **Neznan obešenec v Košakih.** V gozdu v Peklu so našli neznanega obešenca. Komisija je odšla na lice mesta in odredila prevoz samomorilca v mrtvašnico.

* **Poizkušen samoumor.** V hotelu «Stari pošti» v Kranju je 19letna Rozika M. iz Mirne na Dolenskem izpila stekleničico lizola. Mladenko so prijeli hudi krči in kmalu je izgubila zavest. Prvi jo je pričel reševati okrožni zdravnik dr. Globočnik, ki je še poklical na pomoč dr. Beziča. Obadva sta ji po daljšem trudu izprala želodec. Dekle je bilo potem prepeljano v ljubljansko bolnico.

* **Usoden padeč po stopnicah.** V Studencih pri Mariboru je 21letna Sonja Dedičeva padla po stopnicah tako nesrečno, da si je razbila lobanjo in nezavestna obležala. Hudo ranjeno nesrečnico so prepeljali v bolnico, kjer je umrla.

* **Hriberski ni udeležen pri zločinu v Jelovcu.** Državno tožilstvo v Mariboru je ustavilo preiskavo proti Ludoviku Hriberskemu, ker so se vse obdolžitve morilca Rudolfa Mohorka, češ, da je Hriberski soudeležen pri strašnem roparskem umoru v Jelovcu pri Kamnici, izkazale iz trte zvite. Mohorko je hotel na ta način samo sebi v korist zavleči preiskavo.

* **Poizkus samoumora zaradi gospodarskih težkoč.** Ljutomerski prekajevalec Leopold R. se je obstrelil pri Novakovici na Rajžiharju. Našli so ga v nedeljo zjutraj ljudje, ki so šli k maši. Poklicani zdravnik ga je obvezal in bo poškodovanec morda še okrevalec. Vzrok obupnega koraka so gospodarske težave.

* **Gozdni požar pri Slovenjgradu.** Na Mislinjski planini se je užgal večji kompleks gozda. K sreči so bili domačini pravočasno obveščeni o ognju, ki so ga pogasili, tako da se ni širil dalje.

* **Smrtni padeč s skedenja.** Te dni se je na dvorišču hiše posestnika Lavtižarja na Sv. Petra cesti v Ljubljani smrtno ponesrečil 39letni prevoznik Andrej Zalaznik. Sel je po seno za konja na skedenj. Ko je pa hotel skozi odprtino po lestvi dol, je nenadno omahnil in padel na glavo. Prebil si je lobanjo in je umrl v bolnici.

* **Oženjen rudar utonil v blatu.** V nekem ribniku v Trbovljah se je kopal 36letni rudar Franc Glavač. Ko je bil sredi ribnika že do pasu v vodi, se je pričel pogrezati v blato. Pogrezal se je tako naglo, da so delavci, ki so slišali njegove obupne klice na pomoč, videli le še njega roke in glavo, ki pa je tudi kmalu izginila pod vodno gladino. Takoj so ga pričeli reševati. Po velikem naporu se je posrečilo dvigniti ponesrečenca iz vode in blata že mrtvega. Glavač zapuša vdovo in štiri nepreskrbljene otroke. Blag mu spomin!

* **Huda nesreča v senovskem rudniku.** Nedavno je kopal v rovu s tovarišem na Reštanju 38letni oženjen rudar Franc Grilec. Nenadno pa se je nanj podrl hlod, ki je za oporo v rovu. Grilčev tovariš se je komaj rešil, rudar Franc

Grilec pa ni mogel več uteči in težak hlod ga je pobil na tla. Ponesrečenega rudarja so takoj odpeljali v javno bolnico v Brežicah.

* **Samoumor.** V gozdu veleposestnika Janžekoviča, lastnika vinotoča v Peklu, se je po trikratnem preprečenem poizkusu obesil 61letni viničar Roman Pugler. Po pripovedovanju žene in sina je pokojnik po povratku iz svetovne vojne trajno bolehal na živcih. Domnevajo, da ga je to napotilo do obupnega uživanja alkohola. V času, ko so obešenca našli, je še puhtel iz njega alkohol.

* **Smrt zaradi padea.** V mariborski bolnici je preminila 21letna Sonja Dedičeva iz Studencev, ki je padla med hišnim delom po stopnicah in si prebila lobanjo.

* **Samoumor 70letnega moža.** Te dni se je v Šenčurju v svoji drvarnici obesil 70 let stari Josip Gorenjc. Našla ga je žena. Na klice je prihitel sosed, ki je prerezal vrv. Vsaka pomoč pa je bila zaman. Vzrok samoumora je neznan.

* **Poizkus samoumora.** V Arclinu pri Vojniku si je 32letni posestnik Martin Grohar po nekem prepiru z britvijo prerezal vrat in sapnik. Hudo poškodovanega Groharja so prepeljali v celjsko bolnico.

* **Pet zidanic zgorelo v Bukovški gori pri Dolžu.** Dne 28. maja okrog polnoči je v Bukovški gori pri Dolžu v zidnici posestnika Jožeta Staniše iz Konce nastal požar. Ogenj se je od tam razširil dalje na zidnice posestnikov Bačarja Janeza iz Vrhov, Staniše Franca in Cimermančiča Jožeta iz Vinje vasi in posestnika Gazvode Franca iz Pristave. Ogenj je nastal najbrž iz štedilnika v Staniševi zidnici, kjer so prejšnji dan kurili. Vsem posestnikom in najemnikom, ki so imeli v zidnicah vino, posodo in vinogradniško orodje, je zgorelo vse. Škoda je velika.

* **Roparski napad pri Mariboru.** V studenškem gozdu je do 30 let star neznanec napadel zavarnega zastopnika Gustava Šabca, stanujočega v Limbušu, in zahteval od njega denar. Neznanec je grozil z revolverjem, a ga je Šabec udaril in z levo roko pograbil za revolver, ki se je sprožil in mu prestrelil levo dlan. Ranjenemu je ropar vzel listino z večjo vsoto in izginil.

* **Prijet napadalec.** Predzadnjo nedeljo popoldne je hodila služkinja Josipina Farkaševa v Ljubljani po Tivoliju. Hotela je v Rožno dolino, pa ni poznala poti. Zato je vprašala dva moža, kje se pride v Rožno dolino. Eden se ji je takoj ponudil za spremljevalca in odšel z njo. Namesto v Rožno dolino je pa zavil na Zgornji Rožnik. Sredi gozda se je hipno ustavil in zahteval od Farkaševe, naj se mu uda. Ker ni dosegel svojega namena, ji je potegnil iz rok ročno torbico s 480 Din in pobegnil. Več dni nato pa je policija aretirala v Ljubljani dva moža, katerih eden je imel precej denarja. Bil je delavec Josip Bizjak iz Rihemberga na Goriškem. Na policiji so na podlagi opisa služkinje Farkaševe ugotovili, da je Bizjak tisti postopač, ki je oropal služkinjo. Bizjak je dejanje priznal, izgovarjal se pa je, da ni imel namena Farkaševe oropati. Zlikovca so zaprli in ga bodo po prestani kazni najbrž izgnali iz naše države.

* **70letni starček je obstrelil sina.** Pred trgovino ima gostilno in urarsko delavnico 70letni starček Bučinek Jakob od Sv. Primoža nad Muto. Pri sebi je imel tudi svojega 40letnega sina Franca, ki mu delo ni dišalo. Zaradi tega sta prišla z očetom starčkom mnogokrat navzkriž. Tako je te dni nastal zopet prepir med očetom in sinom. Naposled je oče, ki je miren in skrben mož, ves razburjen odšel iz gostilniških prostorov v urarsko delavnico zraven gostilne. Kmalu nato se je pojavil pri oknu gostilne s staro pištolo in ustrelil v sobo. Na oknu je razbil šipo, s strelom pa je zadel svojega sina Franca. Krogla je zadela sina v levo stran trebuha in mu ranila tudi pljuča. Rana je smrtnonevarna. Ranjenca so prepeljali v slovenjgraško bolnico.

* **Zverinski zločin v Trbovljah.** Te dni se je zgodil v rudarski naselbini na Posetju grd zločin. Devetnajstletni krojaški pomočnik Kranjc Josip

je vse popoldne s svojimi znanci balinal v gostilni g. Rotarja na Posetju. Okrog 20. ure se je vračal nekoliko vinjen domov. Ko je dospel pred samsko hišo, je zagledal pred njo 20letnega samskega rudarja Baša Viktorja, kateremu je sirovo zaukazal, naj gre spat. Baš Viktor izzivalcu ni odgovoril, nakar je Kranjc nenadoma vzel dolg nož in ga Bašu zasadil v levo stran prsi. Smrtno zadeti Baš je napravil še nekaj korakov proti samski hiši, nakar se je zgrudil in izdihnil. Sirovi morilec Kranjc je po umoru mirno ubral svojo pot, ne da bi kazal večje razburjenje, kar je dokaz, da je zločinec izvršil svoje dejanje iz gole hudobnosti. Takoj po zločinu je prišla orožniška patrolja in je zločinca aretirala. Umorjeni Baš Viktor je bil star 20 let in pristojen v občino Sv. Lambert. Pri svojih tovariših je bil priljubljen zaradi mirnega značaja.

* **Neznan požigalec** je zažgal v Vrhov pri Moravčah gospodarsko poslopje g. Frana Dragarja. K požaru so prihiteli gasilci iz Moravč in Studenca, ki so obvarovali zraven stoječo hišo. Gospodarsko poslopje samo je pogorelo do tal.

* **Roparski napad pri Mozirju.** Dva neznanca sta pri Mozirju napadla nekega posestnika in zahtevala od njega denar. Napadenec pa ni izgubil prisotnosti duha in poguma, temveč je v samoobrambi izvlekel iz žepa nož in se pričel braniti. Zadel je z nožem enega izmed napadalcev, o katerem domneva po njegovi govorici, da je doma s Primorskega. Napadalec sta nato pobegnila, vendar pa se je posrečilo enega ugotoviti v osebi nekega Alojzija Petrina iz Rečice ob Savinji, dočim je drugi, ranjenec, pobegnil.

* **Meso so pokradli.** Pri posestniku Štefanu Frešerju ob državni cesti na Klopčah so te dni neznan storilec ponoči predrli slamnato streho in pokradli precej klobas in prekajenega mesa.

* **Izposojeno kolo je prodal.** Policija je aretirala 25letnega brezposelnega mizarskega pomočnika Franca Filača iz Slovenjgrada, ki si je izposodil pri nekem posestniku v Arji vasi pri Petrovčah moško kolo in ga potem prodal.

* **Zrtev sirovih alkoholikov.** 24letni Franc Unetič, posestnikov sin iz Vinjega vrha pri Svetem Križu, je škropil v vinogradu nekega posestnika iz Gadove peči. Blizu tam je tudi kopal v vinogradu več fantov iz Velikega Mraševga pri Cerkljah. Zvečer se je napotil Unetič proti domu sam naprej, češ, da mora biti prej doma, ker mora zjutraj zgodaj v Kostanjevico. Na potu domov je pa srečal okrog šest fantov, ki so šli domov v Veliko Mraševo, seveda vinjeni. Kakor izvemo, so celo pozivali na korajžo. Beseda je dala besedo in fantje so navalili na Unetiča. Medtem mu je eden izmed pijanih sirovežev zadal več ran po glavi s krampico, s katero je kopal v vinogradu. Unetiču je dobesedno razbil vso spodnjo čeljust in nos in poškodoval eno oko. Poškodovanca so pozneje nezavestnega našli na poti njegovi sodelavci, ko so šli domov. Prenesli so ga na dom, odkoder so ga prepeljali v bolnico v Brežicah, kjer je umrl.

* **Mladega vlomilca so izsledili v Vačah.** Bil je to 17letni Vincenc Tič, ki je vdrl v stanovanje pismonoše Indolfa in ukradel 1000 Din. Ko so orožniki prijeli mladega vlomilca, je imel še ves ukraden denar. Sum je padel nanj zaradi tega, ker so ga nekateri videli, kako je sumljivo oprezal okrog stanovanja pismonoše.

* **Pod avtomobilom.** Na cesti proti Sv. Lenartu v Slovenskih goricah v bližini Črnega gozda se je pripetila v soboto hujša avtomobilska nesreča. 21letni šofer Derwuscheggove opekarne v Košakih Josip Šori je vozil s Fordovim traktorjem velik tovorni priklopni voz, natovorjen s strešno opeko. Na vozu je bilo več oseb, uslužbencev opekarne in slučajnih potnikov. Nenadno je počila os traktorja, dvojno kolo je odletelo in vozilo se je z vsem tovorom in s potniki vred prevrnilo v jarek. Šofer Josip Šori je dobil hude poškodbe na levi nogi in v levem ramenu, 34letna delavka Marija Šnoplova nevarne rane na glavi, 5letna Zora Belibakova si je pri padcu zlomila desno nogo. Vse tri ponesrečence so z osebnim avto-

mobilom tvrdke Kiffmann prepeljali v bolnico. Četrtni sopotnik, 10letni Ivan Kos, je dobil le neznatne poškodbe. 28letna delavka Marija Haričeva in še neka druga ženska sta ostali pod ruševinami strešne opeke nepoškodovani.

* Štiri leta po nedolžnem v zaporu. Leta 1927. je bil v medmurski vasi Orehovcih ubit kovač Matija Horvat. Umora so bili osumljeni Rudolf Valent, Stjepan Litvič, Blaž Vrbanec in Albin Popovič. V preiskavi so vsi obtoženci razen Popoviča priznali sodelovanje pri umoru, le Popovič je vztrajno trdil, da je nedolžen. Sodišče se o njegovi nedolžnosti ni moglo prepričati, ker so ostali obtoženci soglasno pričali proti njemu. Zato je bil tudi Popovič obsojen na 15 let ječe. Apelacijsko sodišče mu je kazen še zvišalo na dosmrtno ječo. Vsi so bili v kaznilnici v Lepoglavi. Nedavno pa so oblastva izvedela, da pripoveduje Valent svojim sojetnikom, da je Popovič prav za prav nedolžen in da ga je on dogovorno z ostalimi obtoženci iz maščevanja okrivil sodelovanja pri umoru. Na podlagi teh izpovedi je bila odrejena nova razprava. Pri ponovni razpravi so Valent, Litvič in Vrbanec priznali, da Popovič sploh ni vedel za umor. Zaradi tega je bil Popovič oproščen in po štiriletnem zaporu takoj izpuščen na svobodo.

* Vlom v vilo na Kamenščaku. Vlomilci so v eni zadnjih noči posetili vilo g. Sinigoja na Kamenščaku. Z močnim tramom, ki so ga bili prinesli od soseda, so izdrli železni križ iz enega okna v pritličju in prebrskali tudi nadstropje. Pripravili so si že posteljino, jedilno orodje in drugo, odnesli pa so le nekaj namiznih rjuh v vrednosti 1000 Din. Najbrž jih je nekdo prepočil.

* Zaradi umora svojega brata se je zagovarjal pred mariborskim senatom trojice 28letni delavec Ivan Čizmašija. Bil je obtožen, da je avgusta lanskega leta smrtno zabodel svojega brata Ladislava. Čizmašija je prišel usodnega dne okrog polnoči pijan domov. Ker so bila hišna vrata zaprta, je nekaj časa razbijal po njih in naposled razbil tudi eno okno. Brat Ladislav ga je zaman skušal pomiriti. Še preden se je dobro zavedel, je dobil dva sunka z nožem v hrbet in je kasneje podlegel poškodbam. Obtoženec je na razpravi priznal svoje dejanje in se je zagovarjal s pijanostjo. Senat ga je obsodil na poldrugo leto težke ječe.

* Uboj pri vasovanju. Mladenič Tič Rok iz Podgrada pri Oplotnici se je podal na binško nedeljo zvečer k svojemu dekletu in vzel, kakor je izjavil, za primer kakega napada s seboj cepc. Srečal je ponoči na poti nekega moža, ki je Tiča brez povoda z vso silo udaril s palico po glavi. Kakor se je pozneje ugotovilo, je bil napadalec Tičev stric, Smogavec Rok. Tič se je po lastni izjavi postavil v bran in vrnil Smogavcu udarec s cepcem po glavi, da se je ta takoj zgrudil na tla. Tič je nato nadaljeval svojo pot. Ker ga je pa vendarle skrbelo, kaj je z onim napadalcem, se je vrnil pogledat na usodno mesto, kjer pa Smogavca ni več našel. Smogavec je prišel k zavesti in odšel domov. Zena mu je doma oprala rano na glavi, potem se je pa Smogavec vlegel v posteljo in je nekaj ur nato izdihnil. Tiča Roka so aretirali.

* Borba z noreem. Te dni je pobegnil iz zavetišča sv. Jožefa v Ljubljani 47letni Jožef Japelj, doma iz Labočevega pri Borovnici. Japelj je slaboumen in neprestano trdi, da mora nekega človeka ubiti. Zato je nevaren. Medtem je Japelj, ki so ga zasedovali, že povzročil nesrečo. 26letni strežnik zavetišča Franc Pestevšek je Japlja dohitel s kolesom na Brezovici. Slaboumeni Japelj pa je izvlekel nož in z njim večkrat sunil v Pestevška. Nevarno oklani Pestevšek je bil toliko pri moči, da je sedel na kolo in se podal v ljubljansko bolnišnico. Japlja še nimajo.

* Na skednju zaloten vlomilec. Na binško nedeljo pozno ponoči je mlinarja in posestnika Antona Kovačiča v Šmihelu prebudil iz spanja velik šum. Kovačič je vstal, vzel lovsko puško in za strašilo večkrat ustrelil. Nato pa se je podal proti skednju, kjer je videl, da so skedenjska vrata odprta. Z naglim zaokretom je vrata zaprl

in zaklenil. Ko je hotel tiho zapustiti skedenj in steči v mesto na policijsko stražnico, je pri mesečini zagledal, kako so skušali vlomilci, katerih je bilo več, priti skozi streho na prosto. Ko jim je zagrozil, da bo takoj vsakogar ustrelil, kdor bo poizkušal pobegniti, je skrivaj odšel na mestno stražnico in se hitro vrnil z dvema stražnikoma, ki sta dobila v skednju stisnjene v kotu okrog 30 let starega Jožeta Lojka, posestnika iz Mirne peči, ki se je delal pijanega in izjavil, da je prišel na skedenj po naključju. Stražnika, ki sta nejeverna Tomaža, nista verjela v to naključje. Dobila sta pri njem velike ščipalne klešče in nahrbtnik, a pod kozolcem vrečo, natrpano z ajdo, ki jo je vlomilec pobral na skednju. Njegova tovariša sta imela več poguma in se nista bala gospodarjevih groženj, temveč sta izrabila ugoden trenutek njegove odsotnosti in pobegnili. Lojka, ko je bil priveden na stražnico, je tatvino priznal.

* Baš poljedelska kriza povzroča, da si vsak kmetovalec skuša nabaviti poljedelske potrebščine, ki mu omogočajo prihranek na času in denarju. To dokazuje jak naval kmetovalcev v paviljonu na ljubljanskem velesejmu, kjer so razstavljeni svetovnoznani «Stubaier»-brzoklepalniki. To ni nikako čudo, če pomislimo, da sklepelje ta mali aparat vsako koso v 3 do 4 minutah bolje in lepše, kakor je bilo moči storiti to doslej s kladivom v 20 minutah. S tem aparatom dela lahko vsaka ženska in celo slepci; zategadelj ga kmetje zelo radi kupujejo. To vse pa je tudi dokaz, da koraka slovenski kmet s časom in da misli vsestranski napredno.

* Čevljarji si lahko na letošnjem velesejmu v Ljubljani nabavijo vse, kar potrebujejo v svoji stroki, tako vsakovrstno usnje, kremo za usnje, olje za stroje, lesene in železne žblje, pasto za brušenje nožev, rinčice, vsakovrstne stroje za predelavo usnja, stroje za čiščenje spodnjih delov čevljev, stroje za izdelovanje igel za pritrjevanje spodnjih podplatov in čevljarke stroje sploh.

* Pri zapeki, motnji pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navalih, bolečinah v glavi, splošni slabosti vzemite zjutraj na tešče kozarec «Franc Jožefove» grenčice. Po izkušnjah, pridobljenih na klinikah za notranje bolezni, je «Franc Jožefova» grenčica izredno dobrodejno odvajalno sredstvo. «Franc Jožefova» voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

vsakovrstno orodje, najnovejše izume moderne tehnike. Z nabavo takih strojev si olajša vsak obrtnik svoje delo in doseže izdatne prihranke na času in denarju.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

ZA VELIKO OBČINO DOBOVO.

Dobova pri Brežicah, junija.

Od banske uprave so dobile tudi občine v našem okolišu predlog, naj se združijo prostovoljno po dogovoru v primerne večje občine. Tako združenje bi bilo potrebno pri nas bolj kakor kje drugje. Župnija Dobova sestoji iz sedmih občin. Vas Dobova leži v sredini teh občin in šteje komaj okoli 20 hišnih števil, ki spadajo pod tri občine: Veliki Obrež, Mihalovec in Gaberje. Tu so župnišče, šola, pošta, orožništvo, štiri trgovine, dve posojilnici, en mesar, dve pekariji, sedem gostiln, železniška postaja in v njeni bližini mlekarna. Od sedmih občin šteje samo občina Sela okoli sto hišnih števil, ki spadajo pod tri župnije: pod Dobovo, Brežice in Kapelo. Najmanjša občina šteje komaj trideset posestnikov.

V Dobovi je obširen prostor za sejme, žal se sejmji ne dajo vkoreniniti. Zato bi bilo bolje, da se ta prostor določi za stavbišča, kar bi več vrglo. Če bi se sporazumno vse te občine zedinile v eno občino, bi jo morali imenovati po Dobovi, ki je središče, od katerega nobena teh sedmih občin ni oddaljena več kakor pol ure. Nova občina bi lahko na sejmišču postavila obširno občinsko poslopje, v katerem bi bili občinski urad z izvežbanim uradnikom, orožniška postaja, pošta in učiteljska stanovanja. Lahko bi si najeli posojilo za stavbo, saj bi nam stanarina nesla toliko, da bi poravnali obresti za dolg in še glavnico bi odplačevali, tako da bi postala stavba čez nekaj let občinska lastnina brez dolga.

Za primer naj navedemo, da si je zgradila naša sosedna občina Zakot še pred vojno veliko občinsko poslopje, katerega letna stanarina donaja sedaj toliko, kolikor je ob tistem času stalo poslopje. Seveda je vrednost denarja padla, vendar je tudi ne glede na to dobičkanost poslopja očitna. Za tako reč je seveda treba sloge in sporazumnosti, pa bi se dalo vse izvesti v lastno korist in v korist poznejšim rodovom.

DOGODKI IZ BOHINJA.

Bohinj, junija.

Šolska mladina na Gorjušah je pod vodstvom šolskega upravitelja g. Flajsa uprizorila na binško nedeljo z velikim uspehom igrico «Povodnega moža». Obisk je bil prav lep. Z uprizoritvijo so bili zadovoljni starši kakor tudi otroci. Plačilo za precejšnji trud jim bo izlet v Ljubljano.

Sokol na Koprivniku lihti z razprodajo srečk za loterijo, katere žrebanje bo v nedeljo 7. t. m. Vabimo prijatelje, naj sežejo po srečkah, ker jih je le malo še na razpolago. Dobitki so zares lepi in številni. Po končanem žrebanju bo prosta zabava. Zato bo ta dan poseben primeren za izlete. Od vseh strani so krasni dohodi in prav v začetku junija se narava tu razvija v raj.

Na Gorjušah je Sokol zaključil gledališko sezono z dvema veseloigrama. Igralci so se prav izvrstno odrezali pri dobro zasedeni dvorani. Naj omenimo samo talentiranega krojača. Z navdušenjem smo pozdravili na odru našega Ceneta, ki jo je rezal, da je dvorana pokala od smeha. Odlično so se postavile Torkarjeva, sestra Stargarjevi in Ančka, ki smo jih že večkrat videli na odru.

Zlato poroko smo imeli na Koprivniku. Doživela sta jo Jožef Jeklar, star 72 let, in Mina Jeklarjeva, stara 73 let. Na binško nedeljo popoldne sta se pripeljala na okrašenem vozu s svati v cerkev, kjer ju je poročil domači župnik. Po obredu sta se slikala, nato sta se s svati podala na zakusko v gostilno g. Korošca. Tu so jima Sokoli zapeli nekaj pesmi. Prav iz sreč jima želimo dočakati še številna leta.

Glasbila za vse!

Violine . . . . . od Din 89.—
Gitare . . . . . od Din 199.—
Trompete . . . . . od Din 480.—
Harmonike . . . . . od Din 85.—

Kromatične in klavirske harmonike, Jazz-instrumenti.

Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK

na večje in najcenejše odpr. tvrde glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 104.

Brezplačen pouk v sviranju. Navodila v ceniku.

* Vsak obrtnik, ki sta mu razvoj in napredek njegove stroke pri srcu, naj si ogleda letošnji XI. ljubljanski velesejem, ki traja do dne 8. junija. Na sejmu najde sredstva in pota, po katerih se more dvigniti, spozna izdelke, jih primerja s svojimi, vidi bolje izdelano, finejšo opremo itd. Na licu mesta se prepriča o okusu in željah različnih zanimancev, vidi, kako ustreza konkurenca željam, a sam ostaja nezaposlen. Sam bi bil kriv, če bi takih opazovanj ne umel izrabiti v svoj prid in se z opazovanji ne izpopolnil. Ni zadosti, posvetiti se obrtu, ni zadosti, postaviti izdelke na trg. Dober obrtnik skuša svoje podjetje izpopolniti, svoje izdelke vedno bolj izboljševati, da dobi glas in mu konkurenca ne more ogražati obstanka. Najboljša šola za spoznavanje hib in potrebe izpopolnitve je vzorčni velesejem. Poleg tega bo videl na velesejmu vsakovrstne stroje in

PRIJATELJU MARTINU BRENCETU V SPOMIN.

Gorenja vas, ob koncu maja.

Kakor je «Domovina» že krajko poročala, je na binkoštni ponedeljek umrl v Gorenji vasi g. Martin Brence in bil 27. maja pokopan. Pokojni naš neomahljivi prijatelj je bil star 74 let in dober gospodar večjega posestva, ki ga pa je izročil pred nekaj leti svojemu sinu, tudi Martinu. Čeprav je bil prevžitkar in je bil že visoko v letih, se je še vedno z vso vnemo posvečal kmetijstvu, posebno živinoreji. Bil je sinu velika opora. Svojedobno je bil več let župan občine Trate. Tako je županoval v času strahovitega požara v Gorenji vasi pred 30 leti.

Pokojnik je bil vedno napreden mož in je visoko čislal pokojnega dr. Tavčarja in našega nepozabnega dr. Zerjava. Prav tako je bil vnet zagovornik Sokola, a ne samo zagovornik, nego tudi podpornik, posebno za časa zidanja Sokolskega doma v Gorenji vasi. Prav z veseljem je dal na razpolago živino za dovažanje materijala. Čeprav preprost kmečki mož, je z velikim razumevanjem sledil javnemu življenju.

Dočakal je, da je dobil še vnuka, tudi Martina, ki ga je bil izredno vesel in je rad govoril znancem in prijateljem, da so pri hiši trije Martini. Kakršen je bil sam, tako je vzgojil v sokolskem duhu tudi svoje otroke. Sin Martin, sedanji gospodar, je celo v starešinstvu Sokola v Gorenji vasi—Poljanah.

Umrli je po prav kratki bolezni za pljučnico. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo poleg sorodstva dokaj drugega občinstva, znancev in prijateljev. Možu neumornega dela, kremenitega značaja in odločnega naprednega duha in iskrenemu prijatelju «Domovine» bodi ohranjen časten spomin!

PROSVETNI DAN ZKD. V MARENBERGU.

Marenberg, junija.

Zveza kulturnih društev v Mariboru priredi skupno s Sokolom in drugimi društvi marenberškega okraja v nedeljo 7. t. m. ob 9. dopoldne v šolskih prostorih v Marenbergu prosvetni dan z naslednjim dnevnim redom: 1.) Izobrazba in kultura sta podlaga gospodarskega in splošnega napredka kmeta in delavca, naroda in države (predaval bo g. dr. Müller iz Maribora). 2.) Nekatera pereča vprašanja našega sodobnega kmetijskega gospodarstva (predaval bo g. Šiftar, profesor na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru). 3.) Veliki zdravstveno-poučni film «Alkohol».

Obenem bo okrajna prosvetna konferenca vseh v ZKD iz okraja včlanjenih društev in prosvetnih delavcev zaradi določitve programa za prosvetno delo v okraju v bližnji bodočnosti.

IZPOD VELIKE KAPE.

Ribnica na Pohorju, junija.

Naše Pohorje je znano po svojih prirodnih lepotah in gostoljubnosti, poštenosti in delavnosti naših kmetov. Naši kmetje tudi pridno čitajo časopise in pozorno zasledujejo važne dogodke. Priljubljena «Domovina» prihaja v lepem številu na našo pošto Ribnico na Pohorju. Le z dopisi smo bolj redki. Obilnost dela nas ovira, da ne vzamemo peresa v roke. Za danes sprejmi draga «Domovina» naslednje vrstice!

Slabi časi, opremljeni z velikimi izdatki, belijo našim ljudem glave. Pa še nezgode nas zadevajo. Odkod naj vzamemo denar? Les, tako rekoč edin donosni proizvod naših Pohorcev, izgublja neprestano na ceni. Le nekaka napitnina ostaja danes kmetu za posekane smreke. «Kmet ima vsega dovolj», govore pogostokrat nepredarni meščani. Res pa je le, da ima mnogo truda in trpljenja, a malo dohodkov.

Kmet, ki je temelj in steber vsega gospodarstva, bi zaslužil vsestransko oporo. Zlasti bi naj upoštevali to tudi kupei, ki zlorablajo kmetovo zadrego. Z uničenjem kmetijskega stanu bodo pač trpeli tudi drugi stanovi. Naj pisec teh vrst na-

vede primer, ki nam pokaže, kako je kmet poplačan za svoj trud:

Kupil sem leta 1929. bika plemenjaka za ceno 5000 Din. Zaradi denarne stiske sem ga ponudil pred kratkim primerno spitanega domačemu mesarju, ki mi je obljubil zanj po 4 Din za kilogram. Dejal sem mu, da je taka cena glede na prvotno ceno, krmo in rejo dveh let krivična, ker izgubim s tako prodajo kar v gotovini skoro tri tisoč dinarjev, ne glede na druge velike stroške. Zahteval sem za žival vsaj 3000 Din. Ker me davki in razna druga plačila stiskajo, sem moral naposled dati žival za 2250 Din. Torej po 4 Din kilogram, a meso je po 14 Din. Takšno izkoriščanje kmetijske stiske je skrajno brezvestno.

Prosimo oblastva, naj ukrenejo potrebno, da se bodo zlorabe nehale. Kmet je nujno potreben zaščite pred izkoriščevalci, ker bo sicer tako ubožal, da ne bo mogel plačevati nikakih davkov.

ZETALSKO PISMO.

Zetale, junija.

Ze prav dolgo časa se nismo nič oglasili iz našega kraja. Po mrzli pomladi smo imeli pretekli teden prav soparne dni in smo občutili precejšnjo sušo. Sadje kaže prav lepo in upamo, da bomo dobili jeseni lep denar za dober pridelek. Nekateri trdijo, da bodo jabolka čisto poceni, mi pa vendar upamo, da bodo kupci prav radi pokupili naš izvrsten pridelek, saj imamo samo boljše vrste. Za živino se malo izkupi. Prav tako slabo je z vinom. Če še sadje odreče, ne vemo, kako se bomo pretepli preko celega leta. Včasih smo dobili lep denar tudi za kostanj, sedaj pa so večino kostanjev posekali za tanin. — Kuluk smo po sreči končali. Mislimo pa, da bo treba še to in ono ukreniti, preden bo kuluk res v korist prebivalstvu. — Tudi Zetale se olepšujejo in je napravil naš vrli gospod šolski upravitelj pred šolo prav lep vrt, kjer zasaja novo drevesnico.

TROJIŠKI DOGODKI.

Birma. — Vino ne gre v denar. — Veseli kulukarji. — Smrt spoštovane žene.

S v. Trojica v Halozah, junija.

Ze dolgo časa nismo javili «Domovini» dogodkov iz našega lepega haloškega kraja. Ni še dolgo, ko je nastopila pomlad v vsej svoji krasoti. V takem pomladnem razpoloženju smo imeli 21. maja sv. birmo. Z veseljem smo sprejeli knezoškofa g. dr. Tomažiča v svojo sredo. Njegovo bivanje med nami in njegove tolažilne besede nam bodo ostale v lepem spominu.

Gospodarske stiske tudi nam ne prizanašajo. Vino, ki je edin dohodek Haložanov, nam leži v kletih. Nedostaja nam denarja, a dobrih kupcev za vino ni.

Opravljati smo začeli že tudi kuluk na banoinskih cestah, kjer se je veselo razlegalo petje dobro razpoloženih kulukarjev.

Naposled moramo sporočiti še žalostno vest, da je preminula ga. Alojzija Gajškova, soproga g. Antona Gajška, trgovca v Zaklu. Umrli je v bolnici v Ptujju, kjer se je zdravila zaradi žledčnega raka. Pokojnica je bila spoštovana žena in dobrotnica ubogih. Njena zadnja pot iz ptujške bolnice na domače trojiško pokopališče je pričala, kako priljubljena je bila. Naj ji bo rahla domača gruda, njenemu soprogu, hčerkam in sinovom pa naše sožalje!

IVANJKOVSKO PISMO.

Ivanjkoveci, ob koncu maja.

Nedavno je imelo tukajšnje gasilno društvo občni zbor. Pri volitvah je bila izvoljena z nekaterimi izpopolnitvami stara uprava z načelnikom g. Vinkom Polakom, ki načeljuje društvu že deset let. Društvo je dobro opremljeno in šteje 30 članov. V preteklem letu je dobilo električno razsvetljavo v Gasilski dom. Društvo deluje vedno v najlepšem soglasju s tukajšnjimi kulturnimi društvi.

Dne 14. maja je imela tukajšnja podružnica Kmetijske družbe občni zbor. Podružnica obstoji

že 22 let. Izvolil se je nov odbor, ki ga sestavljajo gg.: Lovro Petovar, Matija Kociper, Vinko Polak, Avgust Vraz in Josip Janžek. Odbor se je takoj konstituiral in ponovno izvolil za predsednika g. Lovra Petovarja, ki načeljuje podružnici že od njene ustanovitve, za njegovega namestnika pa g. Vinka Polaka. Podružnica šteje 28 članov, kar je seveda mnogo premalo. Vzroki nezanimanja so v glavnem v gospodarskih neprilikah in nerazumevanju, da je le z dobro organizacijo mogoče napredek. Podružnica ima svojo mostno tehtnico, veliko drevesno škropilnico, en čistilnik za zrnje in eno travniško brano. Za delegata za občni zbor Kmetijske družbe je bil izvoljen g. Lovro Petovar.

Naša mlada sokolska četa je imela 31. maja svoje prvo predavanje. Predaval je brat dr. Ljudovit Pivko. Obisk je bil dober. Naša četa živi komaj dober mesec, a se že lepo razvija. Telovadi se v štirih skupinah. Matično društvo v Ormožu je dalo na razpolago precej orodja, tako da ima mlada četa to, kar druga društva večkrat po dolgih letih ne morejo doseči, to je lepo telovadnico in orodje.

Zegnanje bo 29. t. m. v naši župniji. Takrat priredimo gledališko predstavo in ljudsko veselico. To bo menda sploh edina večja prireditev letos pri nas.

Naš okoliš živi izključno od vinogradništva. Zaradi tega občutimo hudo vinarsko krizo tem huje. V bližnji okolici imamo sedaj 15 vinočev; rekord, ki še ni bil dosežen. Toda uspehi so izredno slabi. Denarja ni in tako tudi v vinočih ni prometa.

Izredna suša je bila proti koncu maja, tako da skoro ni bilo mogoče opraviti druge kope. Lepo toplo vreme, kakor ga v maju že dolgo ne pomnimo, je povzročilo, da je trta dohitela normalno stanje. Pripravljamo se za prvo škropljenje.

Sadno drevje je lepo cvetelo, dasi ni bilo lani nič upanja, da za letos lahko pričakujemo nekaj sadja. Dne 7. t. m. priredi ormoška podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva ob 14. uri tu predavanje v dvorani. Udeležite se ga vsi! —r.

Belokrajinski glasnik

S hlevom vred je zgorelo sedem govedi. V Vinomeru pri Metliki je v eni zadnjih noči nenadno začel goreti hlev lepe domačije Popovičeve. Hlapec, ki je na hlevu trdno spal, se je zbudil že sredi plamenov. Zgoreli so mu čevlji in tudi sam si je komaj rešil življenje. Ogenj so najprej opazili bližnji sosede iz Grošič, ker so bili na straži pri umrlem Antonu Petriču. Na pomoč prispeli gasilci niso mogli dobiti vode druge kakor v vodnjaku, ki je bil kmalu prazen. V gorečem hlevu se je zadušilo sedem goved, le en teliček trojček je močno ožgan ušel, dočim sta mu brata zgorela. Ogenj je najbrž nastal zaradi neprevidno odvrženega cigaretnega ogorka.

Strah Bele Krajine obsojen na pet let robije. Pred novomeškim malim senatom se je te dni zagovarjal 30letni brezposelni delavec Jakob Mauser iz Talčjega vrha pri Črnomlju, znan vlomilec in tat, ki se ga je bala vsa Bela Krajina. Kot sokrvice je sedel z njim na zatožni klopi 25letni delavec Rudolf Stalzer iz Konjskega hriba. Mauser je od vseh vlomov, ki jih je izvršil, priznal le enega, dasi je očitno, da je bil velik nepridiprav. Obsojen je bil na pet let robije in izgubo častnih pravic. Stalzer je prejel dva meseca težke ječe.

Iz Gradaca nam pišejo: Gasilno društvo pripravlja veliko slovesnost ob priliki blagoslovitve društvenega prapora, kar bo največja prireditev belokrajinskega gasilnega krožja. — Delo v Sokolu je pomladi oživel. Člani in članice se neumorno vežbajo v dvorani br. staroste in se pripravljajo za veliko prireditev, zakaj odbor je osnoval fond za gradbo Sokolskega doma in temelj tega fonda bo čisti dohodek velike so-

kolske tombole, združene s telovadnim nastopom in veselico. Tablice prodaja marljivo članstvo. K uspehu prireditve pa bodo pripomogli zavedni in poštvovalni Gradačani. Veliko vrzel v prosvetnem oziru je izpolnila sokolska knjižnica, ki je od otvoritve, 8. februarja, izposodila veliko število knjig, kar dokazuje, da ima Gradac za napredek vnete ljudi.

Iz Podzemlja nam pišejo: V Beli Krajini so se menda začeli že pasji dnevi. Solnce je prikalo te dni z vso močjo. Krompir in koruzo smo že okopali. Kolpa je dosegla že 24 stopinj Celzija in vabi kopalce. Od stalnih kopalcev bomo pogrešali Klepčevu mater iz Boršta, ki je bila kljub visoki starosti 73 let vedno med prvimi obiskovalci Kolpe. Vedno šegavo ženico, ki smo jo pokopali te dni, bomo ohranili v dobrem spominu! Bregovi Kolpe bodo skoro oživel, v vodi in solncu si bodo množine domačih kopalcev iskale okrepitve telesa in oddiha. Škoda je le, da smo daleč od tujskoprometnega središča Ljubljane. — Gasilno društvo na Krasincu je imelo na binkoštno nedeljo veselico, ki je bila lepo prirejena in je prav dobro uspela. — Zápustil nas je učitelj Branko Urbančič, ki je osnoval v prosvetnem društvu »Beli Krajini« moški zbor, ki je že nekajkrat nastopil in bi se pod njegovim vodstvom prav lepo razvil. — Po vaseh vidimo plakate Sokola v Gradacu, ki nam obetajo za tombolo prav lepe kmetijske dobitke. Tablice se dobivajo po trgovinah po 3 Din. Te dni nas je zapustil učitelj g. Drago Urbančič. Odšel je na svoje novo službovanje v Sinji vrh pri Vinici. Naši malčki, ki jim je bil dober učitelj in vzoren vzgojitelj, ga bodo zelo pogrešali. Najbolj ga bo pa pogrešal pevski zbor Prosvetnega društva »Bele Krajine« v Podzemlju, katerega je g. Urbančič tako spretno vodil, da je bil pod njegovim vodstvom v čast vsej lepi Beli Krajini. Gospod Urbančič nam bo ostal v najlepšem spominu. Sinjevrhčanom čestitamo, da so si pridobili tako dobrega šolnika in javnega delavca. Gospodu Urbančiču želimo na njegovem novem službenem mestu obilo sreče.

PREKMURSKI GLASNIK

Odkritje spomenika za Prekmurje padlim bojevnikom

Murska Sobota, maja.

V nedeljo 7. junija bo imelo Prekmurje svoj narodni praznik. Dopoldne ob pol 12. uri se izvrši odkritje spomenika onim legijonarjem, ki so padli leta 1919. v prvih bojih za osvobodjenje Prekmurja. Pri tem odkritju bodo sodelovala vsa sokolska društva iz Prekmurja in sosedna društva z Murskega polja. Sodelovale bodo pa tudi tri gasilne župe. Popoldne bo v parku grofa Szaparyja javni telovadni nastop vseh prekmurških sokolskih društev in čet. Ta dan se bo videlo, da je sokolska misel kljub neugodnim prilikam v Prekmurju zelo napredovala. Polovična voznja je dovoljena za vse udeležence.

Pričakovati je glede na že številne prijave velikansko udeležbo. Prekmurci hočejo tudi na ta dan dokazati svojo narodno zavednost in udanost do vladarske hiše. Organizacijo prireditve vodita sporazumno odbor za postavitev spomenika pod vodstvom dr. Sumenjaka in sokolsko društvo v Murski Soboti. Pri vseh prireditvah bo sodelovala vojaška godba iz Varaždina. Svoj prihod so že prijavili tudi odlični zastopniki javnih oblastev.

Slovo velikega prijatelja Prekmurja. Prijatelj in poznavalec Prekmurja general g. Panta Draškič se je poslovil od svojega službenega mesta Varaždina in odšel v Zaječar. V Varaždinu so mu priredili poslovilni večer, kakršnega še menda tam ni bilo. Kakor znano je general g. Draškič predsednik odbora za postavitev spomenika kralju Petru I. y Dolnji Lendavi. Zani-

mal se je gospod general zelo živo za razmere v Prekmurju; zaradi tega so se udeležili poslovilnega večera tudi Lendavčani. Gospodu generalu želimo polno uspehov na novem mestu!

Iz Martjancev nam pišejo: Pred tremi meseci ustanovljena sokolska četa je imela na binkoštni ponedeljek prvi javni nastop. Kljub temu, da deluje naša četa v skromnih razmerah, je s svojim prvim javnim nastopom pokazala, da pravilno pojmuje sokolsko misel. Prireditve je otvoril starosta čete br. Geza Vezer s kratkim, resnično sokolskim nagovorom. Dve enodejanki, nastop ženske dece, ptičja svatba, deklamacija in petje mešanega zbora je bil kratek in dobro izbran program. Številno občinstvo iz Martjancev, okolice in Murske Sobotne se je čudilo, kako je v Martjancih mogoče napraviti tako lepo prireditve. Videlo se je pač, da so se vsi potrudili, zato uspeh ni izostal. Upamo, da bo sokolska četa tudi v bodoče tako delavna, kakor je bila v prvih mesecih.

NAŠI NA TUJEM

Naši rojaki v avstrijski organizaciji

Marl (Westfalsko), maja.

Potrebno se mi vidi, da v dragi nam »Domovini« nekoliko izpregovorim o organizaciji Deutschösterreichischer Volksbund, saj je to edina mnogoštevilnih organizacij v Nemčiji, ki se tu in tam obregne ob našo Zvezo jugoslovenskih delavskih in podpornih društev, ki pa je sicer napram vsem organizacijam skrajno miroljubna.

Vse kaže, da vidi Volksbund v naši jugoslovenski organizaciji nevarnega tekmeca. Znano je, da se takoj po prevratu državljani bivše Avstro-Ogrske, ki so bili jugoslovenske narodnosti, niso vedeli kam obrniti in tako se je zatekel tudi del naših rojakov v Volksbund, ki jih je s prevarami slepil tako, da se še danes po 12 letih svobodne Jugoslavije dobe nekateri rojaki, ki še niso izprevideli svoje zmote in podpirajo sebi škodljivo tujo organizacijo.

Del teh rojakov je svojo zmoto že spoznal in se zatekel v naše jugoslovenske organizacije. Razume se, da se Volksbund boji, da ne bi izgubljal čimdalje več članov, saj ima komaj četrtino avstrijskih državljanov, tri četrtine pa drugorodnih, največ takih, ki jim še vedno brni stara Avstrija v glavi. Če mu enkrat vsi njegovi člani, ki po mirovnih pogodbah niso več avstrijski državljani, obrnejo hrbet, potem je njegov obstoj nevarno zrahljan. Zato se ti gospodje tudi prav nič ne sramujejo zavratnega hujskanja proti naši organizaciji, ki jo tudi javno napadajo, kakor je pokazal primer v Hervest-Dorstenu pred leti, ko je imel znani voditelj Volksbunda že strah pred našim dvoglavim državnim grbom ob bregu Lippe.

Bilo je februarja letošnjega leta, ko se mi je nudila prilika, bolj natančno si ogledati Volksbund, ki je imel svoje mesečno zborovanje. Med glavnimi točkami dnevnega reda sta bila tudi obnovitev tako zvanih Befreiungsscheinov in izgon nadležnih inozemcev iz Nemčije. Udeležil sem se zborovanja, ker je Volksbund vabil na sestanek tudi nečlane. Ko sem prišel v dvorano, sem videl približno 35 do 40 zborovalcev obojega spola. Po narodnosti in državljanstvu so to bili Čehi, Madžari, Slovenci, Nemci in Rumuni, skoro vsi narodi bivše Avstro-Ogrske. Edino izjemo so tvorili Poljaki, ki res niso bili zastopani. Avstrijskih državljanov je bilo med njimi komaj sedem, čeprav je to Deutschösterreichischer Volksbund (Nemškoavstrijska ljudska zveza). Poljaki naj bodo vsem drugim, posebno pa Slovincem za zgled.

Na zborovanju so se čule velike pritožbe, da nemška oblastva članom Volksbunda sploh ne nudijo nikakih ugodnosti v primeru z drugimi inozemci, čeprav so baje prav člani Volksbunda bili tisti, ki so mnogo pripomogli nemški indu-

striji in gospodarstvu do tako visoke stopnje, kar so prazne marne, ker je tu več naših rojakov kakor Avstrijcev. Mnogo naših rojakov se nahaja na Westfalskem že po 35 in še več let in je njihova žuljava zasluga za napredek tukajšnje industrije večja kakor zasluga članov Volksbunda. Dalje so se pritoževali, da morajo njihovi člani prav tako na policijo zaradi obnove prisilne legitimacije in prav tako plačati takse kakor vsaki drugi inozemec. Rekli so tudi, da svojim članom take sitnosti prihranijo s tem, da Volksbund sam za svoje člane uredi na policiji vse te reči.

Dragi rojaki, ki ste še v Volksbundu, kjer pač nimate kaj iskati, vse te reči vam lahko uredijo tudi naše jugoslovenske organizacije. Pa še manj vas bo vse to stalo pri nas, saj je znano, da se v Volksbundu letno od člana pobere šest mark članarine več kakor pa v naši organizaciji. Zato, rojaki, pokažite hrbet tuji organizaciji, saj jim niste drugo kakor molzna krava. Kakor hitro oni dosežejo cilj, za katerim stremijo, vas ne bodo več poznali. Popravite, kar ste do sedaj zamudili, in pridružite se jugoslovenski organizaciji, saj se tudi ne branite ugodnosti, ki jih je naša Zveza jugoslovenskih delavskih in podpornih društev priborila v zadnjih letih skupno z Zvezo društev sv. Barbare.

Deutschösterreichischer Volksbund ne more za nas jugoslovenske državljane storiti prav ničesar; kvečjemu nam lahko škoduje. Imejmo vsi toliko ponosa v sebi, da ne bomo podpirali tujcev, ki večkrat govore o zelenem slovenskem Spodnjem Štajerskem, ki bi ga radi imeli v Avstriji. Naša dolžnost je, da delamo tukaj v tujini za ugled naše domovine in da se izkažemo za vredne člane naše mlade kraljevine Jugoslavije, saj smo po krvi in jeziku Slovenci in Jugosloveni. Iskrene pozdrave vsem bralkam in bralcem »Domovine« doma in v tujini. — I. M.

Smrt mladega rojaka v Franciji

La Machine, ob koncu maja.

Neizprosna smrt je ugrabila iz srede naše jugoslovenske kolonije mladega, komaj 15letnega Ivana Ivačiča, po rodu iz Zagorja. Podporno društvo jugoslovenskih delavcev se je udeležilo pogreba v obilnem številu in darovalo lepe vence. Tudi številni francoski tovariši so ga spremljali na zadnji poti in mu podarili lep venec. Naj mu bo lahka tuja zemlja, staršem in njegovima dvema sestrama pa naše sožalje!

Zaloigra treh naših rojakov v Severni Ameriki. Spričo slabih razmer v Ameriki sta si nedavno dva rojaka vzela življenje. Prvi, ki je obupal, je bil France Zakšek iz Somerste Countyja. Mož si je privezal dinamično patrono k pasu in jo zažgal. Patrona je eksplodirala in Zakška strahovito razmesarila. Nesrečnik je bil takoj mrtev. Pokojnik je zapustil ženo in več otrok. — Kmalu potem je v Conemaughu skočil skozi okno bolnice Josip Ivančič. Imel je pljučnico in je menda v obupu storil ta usodni korak. Dobil je hude notranje poškodbe in je kmalu umrl. Pokojnik je bil predsednik Slovenske posojilnice v Conemaughu. Zapustil je ženo in več otrok. — V Sudburyju v Kanadi se je 1. maja smrtno ponesrečil 27letni Josip Kraljič. V rudniku je padel 200 metrov globoko in se ubil. Pokojnik je bil doma iz vasi Kremence blizu Iga pri Ljubljani. — Bodi vsem trem lahka tuja zemlja!

Iz Gomelangea (Francija) nam pišejo: Sredi zime je objavila »Domovina« iz Merlebacha pismo, ki je kazalo delavske razmere v Franciji v precej ugodni luči. Zal, se je reč kmalu potem obrnila na slabo. Premogokopna družba je že v februarju začela odpuščati delavce kar po stotinah in jih odpušča še vedno. Odpuščene siromake so spravili na razna državna dela, kjer je hujske delo in slabši zaslužek. Tudi stanovanske prilike so zelo nepovoljne. Upamo pa, da se bo kmalu obrnilo zopet na bolje.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Ajdova torta. V skledi mešaj 14 dek sirovega masla, da se speni, nato dodaj 6 jajc in 14 dek sladkorja ter mešaj še četrt ure, nakar primešaj še 14 dek zmletih mandeljnov in 14 dek ajdove moke ter žličico vanilijevega sladkorja. Model za torto dobro namaži, ga posuj še z moko ali drobtinami, nakar stresi noter testo, ga razravnaj in peči približno tri četrt do ene ure. Pečeno in hladno prereži čez polovico, namaži s poljubno mezgo, zloži spet skupaj, po vrhu pa potresi s sladkorjem.

Nadevane palačinke s špinačo. Speci navadne palačinke brez sladkorja. Skuhaj v slanem kropu špinačo. Kuhano odcedi, jo polij z mrzlo vodo, dobro otisni in pretlači skozi sito. V kozici napravi svetlo prežganje iz žlice sirovega masla in žlice moke, nato stresi pretlačeno špinačo zraven, dobro zmešaj, malo popopraj in prilij dve žlici juhe ali pa mleka. (Špinača mora biti gosta.) Ko malo prevre, nadevaj palačinke. (To naredi enako, kakor če jih namažeš z mezgo.) Zvij vsako palačinko in zvite polagaj v pomazano pekačo. V lončku žvrkljaj tri jajca in osminko litra mleka in polij po nadevanih palačinkah, nakar jih postavi za pol ure v pečico, da se malo popečejo. Daš lahko s solato za večerjo.

Praktični nasveti

Hleve treba pobeliti z apnom, kateremu smo primešali malo lizola. Ta razkužuje zrak in odganja poleti muhe. Zato je dobro uporabljati takšen belež tudi za svinjake, kurnike, stranišča in sploh za vse prostore, kjer je navadno slab zrak in se zbira mrčes.

Kadar kuhaš star krompir, prideni vodi, v kateri ga kuhaš, malo sladkorja. Imel bo boljši okus, skoro kakor nov krompir.

Za snaženje kositraste (cinkaste) posode sta najboljša sol in limona. Zmešaj sok ene limone in žličke soli, nadržni s tem posodo, nato jo umij v topli vodi in zbrisi s suho krpo.

Pohištvo iz orehovega lesa najbolje očistiš s krpo, namočeno v raztopljenem parafinu. Parafin dobiš v drogeriji.

Nogavice raztegni, dokler so še mokre, da ti bodo dovolj velike, ker se pri pranju uskočijo. Ako raztegneš že suhe nogavice, se rade strgajo. Likati pa nogavice ni potreba in tudi dobro ni.

ZANIMIVOSTI

16.000 metrov visoko v zraku

Zanimiv poizkus dveh učenjakov, ki sta se z balonom dvignila v zračne višave.

Ze ves teden so časopisi vsega sveta polni dolgih poročil o drznem poletu švicarskega učenjaka Piccarda, profesorja na tehnični visoki šoli v Bruslju (Belgija), ki se je dvignil v Augsburgu predpreteklo sredo ob 4. zjutraj s pomočnikom dr. Kipferjem v balonu 16.000 metrov visoko v zračne višave. Ze lanko leto je nameraval profesor Piccard izvršiti svojo zamisel, da prodre v nebesni prostor, toda balon se je takrat pri spuščanju nekaj pokvaril in se sploh ni dvignil. Takrat se je marsikdo učenjaku škodoželjno smejal, Piccard se pa ni zmenil za ta slučajni neuspeh, ki ga ni zakrivil on sam. Delal je neumorno dalje na svoji zamisli. Zgradil je ogromen balon, ki je imel namesto gondole veliko votlo kroglo od aluminija, v kateri je namestil razne merilne naprave. Krogla ima prostora za 50 hl. Ker je zrak že v višini nad 5000 metrov zelo redek in mrzel, je moral Piccard zgraditi takšno gondolo, ki se lahko tako zapre, da ne uhaja zrak iz nje, ker bi sicer bilo njegovo in spremljevalčevo življenje v nevarnosti. V okroglo gondolo sta vzela s seboj učenjaka tudi zalogo tekočega kisika, ker bi se

sicer zrak v notranjosti zaprte krogle hitro tako spridil, da bi se zadušila.

Učenjaka sta se naglo dvigala v zrak in sta dosegla že po 1 uri zaželjeno višino. Nameravala sta se po merjenju vrniti na zemljo že po nekaj urah, toda zaklopka za izpuščanje plina iz balona ni hotela prav delovati in balon se ni hotel spuščati proti tlom. Zato sta morala učenjaka čakati, da se je zvečer zrak shladil in sta šele sredi noči pristala srečno na ledeniku pri vasi Obergurlu v Salzburgu, kamor ju je zanesel zračni tok. Pogumna raziskovalca sta trpela v gondoli hudo vročino in žejo, ker se nista založila za toliko časa s hrano.

Ves svet slavi njun pogum, ker sta kot prva prišla v tako višino. Pred njima je najvišje v zrak (12.945 metrov) prodrli kapetan Gray, ki se mu je razpočil balon, da je plačal s smrtjo svoj poizkus. Ko sta se vrnila v Augsburg, ju je pričakovala večtisočglava množica in ju priserčno pozdravljala.

Kaj pa prav za prav išče človek v tej višavi, ki ji pravijo stratosfera? Človeštvo bi pač rado spoznalo do kraja naše ozračje. Ozračje naše zemlje, ki sega do 30.000 metrov visoko, namreč ni enotno, temveč se zelo izpreminja od plasti do plasti. S poizkusnimi baloni so izmerili, da se pričenja nad ravnikom ali ekvatorjem v višini 10 km, nad tečajema pa v višini 17 km zračna plast, ki je po svojih lastnostih dokaj različna od zračnih plasti prav nad zemsko površino. Do omenjene višine se zračna toplota stalno niža, dokler ne doseže plasti, ki ji pravimo stratosfera. V tej vlada temperatura od 50 do 55 stopinj Celzija pod ničlo. Plast pod njo se imenuje troposfera. V stratosferi ni nobenih vetrov, temveč je redek zrak popolnoma miren.

Velike važnosti bodo merjenja in opazovanja teh zračnih plasti po profesorju Piccardu predvsem za letalstvo. Po vsem svetu se namreč zadnja leta proučuje vprašanje, ali bi se dala zgraditi tako zvana stratosferna letala, ki bi plula 12 do 15.000 metrov visoko nad zemljo, povsem nemotena od vetrov in neovirana od vremena. Zaradi malega zračnega odpora bi lahko dosegla letala v stratosferi ogromno hitrost, tako da bi v Ameriko priletela v nekaj urah. Letalstvo sedaj napeto čaka na ugotovitve profesorja Piccarda, ki je dokazal, da se v primernih napravah lahko živi ves dan v tem prostoru z redkim zrakom.

Glavni namen Piccardovega dviga je bilo pa proučevanje devidnih žarkov, ki so še močnejši kakor znani radijevi žarki. Doslej so domnevali, da prihajajo ti žarki od zvezd iz vseirskega prostora. Ker se ti po večini izgubijo v našem gostem ozračju in je njih merjenje na ta način oteženo, se je odločil Piccard za dvig z balonom v zračne višave, ki skoro za polovico presegajo najvišji vrh sveta Mont Ewerst v Aziji (8800 metrov), ki ga še ni dosegla kljub mnogim naporom in žrtvam nobena človeška noga.

Piccardovo ime bo za vedno zapisano v zgodovini človeštva med tisoči pogumnih mož, ki so junaško tvegali svoje življenje, da odkrijejo človeštvu zagonetke sveta in življenja.

× **Sladkor zelo škoduje zobovju.** Če si hočejo ohraniti otroci zdrave zobe, ne zadostuje, da si jih redno umivajo z razkuževalno vodo in čistijo s pasto, temveč jim je treba dajati hrano, v kateri ni mnogo sladkorja. Do tega prepričanja je prišel nedavno ameriški profesor dr. Russel Bunting, ki je opazoval devet mesecev večje število šoloobveznih otrok. Prvi pogoj pri vseh otrocih je bil, da so si vsak dan čistili zobe. Enemu delu otrok so dajali navadno hrano, drugim je pa učenjak predpisal hrano, iz katere je bil sladkor izločen. Prepovedane so jim bile celo sladke pijače. Samo gotove jedi, ki so brez sladkorja nevitne, so lahko imele v sebi nekaj sladkorja. Posledica prehrane brez sladkorja je bila presenetljiva, kajti izkazalo se je, da nobenemu otroku niso gnili zobje, dočim pri onih, ki so imeli navadno hrano s sladkimi jedmi, ni vse čiščenje zob nič pomagalo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Dobra žena.

Dušan: «Povej, Branko, ali si s svojo mlado ženo zadovoljen?»

Branko: «Prav vesel sem je. Dobra žena je to, Vsakomur jo lahko priporočim...»

Kakor voda.

Zenka: «Kaj praviš k moji novi obleki?»

Možek: «Prav kakor voda.»

Zenka: «Hočeš reči, da je tako prozorna...»

Možek: «Ne! Tako brez okusa...»

Dobra izbira.

Vera: «Danes sem si kupila svilo za poročno obleko, ker se prihodnji teden omožim.»

Zora: «Ali si dobro izbrala?»

Vera: «Mislim! Meter me je stal 400 dinarjev.»

Otrok.

Matijček sedi v kuhinji. Naenkrat zavre lonec z mlekom in mleko začne kipeti. «Mamica, mamica,» kriči dečko, «pridi hitro, mleko je postalo večje, kakor je lonec!»

Ni še daleč.

A: «Kako daleč je vaš sin napredoval s študiranjem zdravilstva?»

B: «Se ne daleč. Zdraviti mora zaenkrat še samo otročičke...»

Divje ženske.

Afriški popotnik pripoveduje zgodbo o divjih ženskah nekega plemena, ki nimajo jezikov.

«Potem vendar ne morejo govoriti, je menila gospa Špela.

«Saj prav zaradi tega so tako divje, jo je zavrnil popotnik.

Listnica uredništva

Pesmi, ki smo jih prejeli, žal niso godne za tisk.

Brtje. Slike so nejasne. Če bo mogoče katero kliširati, bomo še objavili.

Lasnič pri Sedlarjevem. Reč sama je malenkostna, da ni vredno o njej pisati. Zraven tega pa še tiskovni zakon ni nikaka šala.

Ločevica. Kolikor lahko sklepamo po Vašem pismu; ste Vi v pravici. Seveda pa morate dokazati, da res sirovo ravna z Vami!

Stara Oselica. Če ste nedolžni, idite na občino, da dotična oseba prekliče svoje besede.

Sv. Vid. Nemogoče, ker ni prave vsebine.

Vučja vas. Žal prepozno prejeli.

Wingles (Francija). Zelo žaljiva osebna zadeva, o kateri ne gre pisati v časopisu.

MALI OGLASI

2500 dinarjev

zaslužite najmanj mesečno, če obiskujete v svojem okolišju ljudi. Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor. 160

200 Okrajne zastopnike

za vse sreze sprejemamo; sposobne tudi proti fiksni plači. Pripravo za upokojene orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe sprejema: «Union», zavarovalna družba v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7/III.

Dobro ohranjen mecesnov portal se proda. Več pove tvrdka A. & E. Skabernè v Ljubljani, Mestni trg. 221

Iščem upnika,

ki bi mi posodil 15.000 do 20.000 Din na novozidano hišo proti primernim obrestim. — Ponudbe naj se pošiljajo pod «Sigurnost» oglasnemu oddelku «Domovine». 226

Dva pridna in poštena kamenoseka se sprejmeta za izdelovanje mlinskih kamenov. Plača po dogovoru. Kje pove uprava «Domovine». 227

SANATORIJ V MARIBORU

Gospodska ulica št. 49

Telefon 2358

Lastnik in vodja:
primarij dr. Cernič
specijalist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico „hala“ za revmatična in druga boleča vnetja; „enterocleaner“ jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig.

Dnevna oskrba: prvi razred 120, drugi 80, tretji 60 Din.

Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2, K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrati in posamezni deli najceneje. Ceniki franco.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

**Kdor oglašuje,
ta napreduje.**

XI. VELESEJEM V LJUBLJANI.

OD DNE 30. MAJA DO DNE 8. JUNIJA.

Največja tovrstna prireditel v državi.
40.000 m² površine, 10 razstavnih
zgradb, preko 750 razstavljalcev iz
tuzemstva in iz inozemstva.

Tovarniške cene vseh vrst blaga.

Specialni oddelki: vsako-
vrstni stroji za obrtnike, polje-
delski stroji, pohištvo, avto-
mobili, tekstil, usnje, papir.

Stanovanja preskrbljena. Obsežno zabavišče.

50% popusta na železnicah.

Legitimacije po 30 Din prodajajo denarni
zavodi, železniške postaje, trgovske in obrt-
niške organizacije, velesejemski urad.

Posetite velesejem! Izplača se Vam!

Vrhunec znižanja cen!

Umetna svila najbolje vrste, modni vzorci	meter po	16 Din
Ostanki umetne svile	„ „	11 „
Damastno platno za žimnice, 120 cm široko	„ „	19 „
Volneni deleni s svilnatimi karo vzorci	„ „	19 „
Bombažni deleni za ženske obleke	„ „	6 „
Čisto volnen in fin poplin v različnih gladkih barvah, 110 cm širok	„ „	28 „
Švicarski etamin: črn, siv, rjav, moder, zelen, oranžen in roza, 110 cm širok	„ „	13 „
Velour baržun v gladkih barvah „ „	„ „	18 „
Angleški poplin za srajce, la. „ „	„ „	17 „
Česko blago za moške obleke „ „	od 45-85 „	
la. angleški blagovi (stoff) že od 140 Din navzgor		
Jugoslovanski cefir za srajce, meter po 5 in 9 Din		
Ženske in moške nogavice, žepni robci itd. —		
vse pod cenol		

**Družba „Commerce“, d. d.,
Ljubljana**

Tavčarjeva ulica št. 2, I. nadstropje

Če nas še niste obiskali, pridite in prepričajte se!

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Često že zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo za Din 8.— Velika tuba Din 13.— Dobiva se povsod.

Birmanska darila

kupite poceni in dobro
pri

H. Suttner
Ljubljana 5

Prešernova ulica
št. 4.

Tvrška razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.

Št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekundnim kazalcem 78 Din.

Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim kazalcem 94 Din.

Št. 125. Budilna ura, 16 cm visoka, 49 Din, z Radiumom 76 Din.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštne prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

TEOD. KORN, Ljubljana, Poljanska c. 8

(prej Henrik Korn) krovec, stavbeni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov in centralne kurjave, naprava strelovodov, kopalniške in klozetne naprave.

L. Mikuž

L J U B L J A N A
Mestni trg 15

DEŽNIKI
NA MALO — NA VELIKO

Ustanovljeno 1839

Telefon 2282

Obisk je lepa Zlatica dobila.
Da se nagleda bale in perila,
prišla nekoč je znanka ji v posele
nabirat dobre nanke in nasvete...

Prepričevalno Zlatica je rekla:
Ko dolga, dolga doba bo potekla,
perilo to trpežno bo ostalo,
ker z Zlatorogom vedno se bo pralo.

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog:
nač vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

ZA TOPLE POLETNE DNI

čevlji z gumastim podplatom

Nekoliko milijonov parov takih čevljev izvozimo v tropske kraje. Spričo ogromnega povpraševanja nam je uspelo proizvodnjo, izpopolniti, a ceno znižati tako, da jih more vsakdo kupiti. Obiščite naše prodajalne! Ugodno Vas bodo iznenadili naši novi modeli in naše neverjetno nizke cene.

49.-

Vrsta 4435-00

Dnevna potreba vsakega domačina. V teh čevljih se boste ugodno počutili, s to nizko ceno pa omogočujemo vsakemu, da jih lahko kupi.

59-

Vrsta 1150-30

Evo čevljkov, z življšimi kombinacijami, takih, ki po narodi odgovarjajo vašemu kroju in vaši obleki. Za majhen lenar lahko nosite čevlje zadnje mode. Drap-platno, kombinirano z rujavim.

5.9

Vrsta 1195-03

Pri teh čevljih je zastopana tudi moda. K lahki poletni obleki bele, sive ali drap barve, okrašeni s paspulami raznih barv.

69.-

Vrsta 3335-24

Za stare mamice. Udoben čevljev široke oblike, izdelan iz lanenega platna z nizko peto.

69.-

Vrsta 2055-53

Spodnji del iz pletenega sukanka raznih barv, z gumastim podplatom in peto. Higijenski, zdravi in potrebni k lahki poletni obleki.

99.-

Vrsta 1735-76

Specijalni čevlji za tenis z debelim podplatom iz predelane gume. Nosijo se k obleki, na morsk obali so pa vsakdanja potreba.

99.-

Vrsta 1137-03

Poletni polčevlji iz belega ali sivega platna so jako lahki in udobni. Sivi za dnevno potrebo, beli pa za izprehode.

49.-

Vrsta 4438-00

Platneni polčevlji za gospodo. Z gumastim podplatom, izvrstni za popoldanske izprehode ob sportnih dneh.

Rata

J. Brunčič pleskarstvo in ličarstvo Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 23

Izvršuje vsa plesarska in ličarska dela po solidnih cenah. Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča dela na deželi, ter se cenj. občinstvu toplo priporoča.

Živinorejci!

Uporabljajte pri svoji živini redilno in zdravilno ribje olje! Dobiva se pri tvrdki A. Volk v Ljubljani v originalnih pločevinastih ročkah po 5 litrov. — Zahtevajte ponudbe!

Zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro svetovnoznana tvrdka

H. SUTTNER LJUBLJANA 5

Prešernova ulica št. 4.

Zadnje novosti prstanov, verižic, zapestnic, narparsnih igel (brož) itd.

Predelavanje zlatih stvari; izdelovanje tudi po želji.

Tvrdka razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštine prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Kajenje je strup.

Vsakdo se lahko igraje odvadi zdravju škodljivega kajenja z našimi «Ex-tabletami». Po 14 dneh je prenehal kaditi najstrastnejši kadilec, ako je porabljal naše tablete, ki so popolnoma neškodljive. 1 ovoj stane 30 Din in poština. Popolna kura 5 zavojev 145 Din (10 zavojev 200 Din). Pišite še danes ponje!

Proti pijančevanju je Trezoenol

edino zanesljivo delujoče, absolutno neškodljivo sredstvo. Zavoji po 45 in 75 Din. Popolna kura 200 Din. Naslov za naročila obeh preparatov: Aurora, Sekt. 59, Novi Sad, Željeznička ulica br. 38. 86

Bolehajo

ali postajajo za delo nesposobni v največji meri oni, katerih kri je onečiščena s strupi porušene razne materije (kot je sečna kislina, urati, toksini itd.). Ti strupi se brzo razkrojijo in odpravijo iz organizma s splošno znanim zdravilnim sredstvom «Kalefluid» D. Kaleničenka, ki istočasno tudi organizem nasičava z energijo tvornimi hormoni in življenje tvornimi vitamini. Zadnji pa s svoje strani zopet vračajo človeku zdravje, moč in delovno sposobnost in prejšnji bolnik zopet uživa vse radosti zdravega in energičnega človeka. Brezplačno se pošlje vsakomur pojasnjujoča literatura «Preporod». — Obrnite se na naslov: Miloš Araković, Beograd, Kralja Milana 15 — Büro «Kurir». — «Kalefluid» prodajajo vse lekarne in drogerije.

Lovro Pičman

instalacija centralnih kurjav, vodovodov, sanitarnih naprav in strelovodov — Splošno kleparstvo — Pokrivanje streh z lesnim cementom, pločevino itd. itd.

Ljubljana, Ilirska ulica št. 15

Tekoči račun poštne hranilnice 12.714 — Tekoči račun pri Obrtni banki — Tekoči račun pri Kreditnem društvu Mestne hranilnice ljubljanske

Brzojavke: Pičman Ljubljana — Telefon interurbanski 2911

Prva jugoslovanska razpošiljalna

svetovnoznanih srebrnojeklenih

KOS

z znamkami: «Narodna kosa», «Magneta» in «Dvojni orol z mečem».

Z garancijo jih razpošilja na vse kraje po najnižjih dnevnih cenah v vseh dolžinah

V. PILIH V ZALCU, dravska banovina.

Kose so ročno delo iz najfinejšega jekla, lahke, na las tanko izdelane, najlepše izvedene in v vseh legah uporabne.

Za vsako «Narodno koso» in «Magneto» se jamči.

Ako katera kosa ne reže in se jo vrne franko, se po trikratnem klepanju zamenja z novo.

Velika izbira in zaloga spov, klepav, kosirjev in vodirjev, lesenih in kositrnih.

Brusilni kameni, pristni bergomaški, francoski, tirolski, rogaški, naravni turški, in Karborundum.

Zahtevajte cenik!

